



VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

VYBRANÁ SPECIFIKA KRYPTOMĚN SE ZAMĚŘENÍM NA ZDANĚNÍ VÝNOSŮ Z TOHOTO DRUHU AKTIV

SELECTED TOPICS OF CRYPTOCURRENCIES WITH FOCUS ON TAXATION OF INCOME
RECEIVED FROM THIS ASSET TYPE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Ingrid Malá

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Pavel Svirák, Ph.D.

BRNO 2019

Zadání diplomové práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Bc. Ingrid Malá
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a finanční řízení podniku
Vedoucí práce:	Ing. Pavel Svirák, Ph.D.
Akademický rok:	2018/19

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Vybraná specifika kryptoměn se zaměřením na zdanění výnosů z tohoto druhu aktiv

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Zjištění současného stavu poznání v oboru, praktická aplikace ve vazbě na téma práce a návazná návrhová tvorba a zhodnocení navrhovaných řešení vč. stanovení optimálního výstupu řešeného problému.

Základní literární prameny:

BRYCHTA, I. a J. Vychopeň. Daň z příjmů 2017. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 552 s. ISBN 978-80-7552-750-9.

PELECH, P. a V. Pelc. Daně z příjmů s komentářem 2018. 17. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 832 s. ISBN 978-80-7554-144-4.

KUBÁTOVÁ, K. Daňové teorie a politika, 7. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 272 s. ISBN 978-80-7357-423-6.

Směrnice rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

ŠIROKÝ, J. Daně v Evropské unii. Praha: Leges, 2018. 354 s. ISBN 978-80-7603-274-6.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2018/19

V Brně dne 28.2.2019

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoň, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Štapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Práce vysvětluje základní charakteristiky a vymezení kryptoměn. Předkládá analýzu povědomí českých respondentů o kryptoměnách. Podrobně popisuje právní a daňové prostředí v České republice. Zaměřuje se na specifika zdanění příjmů z kryptoměnových transakcí. Při vzniku daňové povinnosti předkládá návrhy, do jaké kategorie příjem zařadit a komplexně popisuje postup výpočtu základu daně a následného zdanění. U právnických osob předkládá základní postupy, jak s kryptoměnami ve firmě zacházet. Zabývá se úvahou zdanění příjmů „*de lege ferenda*“.

Klíčová slova

Kryptoměny, Bitcoin, právní regulace, daňová problematika

Abstract

The thesis explains the main characteristics and cryptocurrency definition. The thesis also offers cryptocurrency awareness analysis of Czech respondents. As part of this thesis there are also described legal and tax environments in the Czech Republic. The thesis focuses on specifics of taxation of income from cryptocurrency transactions. When the tax liability arises, it submits proposals to which category does the income belong and it comprehensively describes the procedure for calculating the tax base and subsequent taxation. In the case of legal entities, it presents the basic procedures for dealing with cryptocurrencies in the company. It deals with the „*de lege ferenda*“ taxation of income.

Keywords

Cryptocurrencies, Bitcoin, Regulation, Tax Issues

Bibliografická citace

MALÁ, Ingrid. *Vybraná specifika kryptoměn se zaměřením na zdanění výnosů z tohoto druhu aktiv*. Brno, 2019. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 89 s. Vedoucí práce Ing. Pavel Svirák, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 10. května 2019

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své diplomové práce Ing. Pavlu Svirákovi, Ph.D. za rady a ochotu, kterou mi během zpracování diplomové práce věnoval. Také bych ráda poděkovala rodině a blízkým za jejich podporu.

OBSAH

ÚVOD	4
Vymezení cíle a metodika práce	6
1 Základy kryptoměn	8
1.1 Historie.....	9
1.2 Povaha kryptoměn	10
1.3 Bitcoin.....	11
1.3.1 Charakteristika Bitcoinu	11
1.3.2 Symbol a logo bitcoinu.....	12
1.3.3 Peněžní zásoba.....	12
1.3.4 Bitcoinové adresy	13
1.3.5 Bitcoinové peněženky.....	14
1.3.6 Bitcoinové transakce.....	14
1.3.7 Vývoj ceny BTC.....	15
1.4 Blockchain	16
1.4.1 Těžba v poolu	17
1.5 Druhy kryptoměn.....	18
1.6 ICOs	21
1.7 Používání kryptoměn	21
1.8 Průzkum veřejného mínění k používání a zdanění kryptoměn.....	24
1.8.1 Otázky společné pro všechny	25
1.8.2 Otázky pro respondenty nevlastníci kryptoměny	26
1.8.3 Otázky pro respondenty vlastníci kryptoměny.....	28
2. Kryptoměny, legislativa a daňová problematika.....	30

2.1	Legislativa v České republice	30
2.1.1	Co jsou kryptoměny podle zákona?	30
2.1.2	Je potřeba mít živnost?	32
2.1.3	Účetní aspekty kryptoměn	32
2.1.4	Elektronická evidence tržeb.....	34
2.1.5	Shrnutí	34
2.2	Regulace kryptoměn ve světě	35
2.2.1	Kde jsou kryptoměny zakázány.....	36
2.2.2	Kde jsou kryptoměny přijaty a regulovány	37
2.2.3	Shrnutí	40
2.2.4	Legislativa na Maltě	42
2.3	Daňová problematika kryptoměn.....	44
2.3.1	DPH	44
2.3.2	Daň z příjmů	45
2.3.3	Daňový proces	52
3	Zdanění příjmů z kryptoměn	53
3.1	Jak na výpočet základu daně u FO nepodnikající.....	53
3.1.1	Směna kryptoměny na fiat měnu	54
3.1.2	Směna kryptoměny na jinou kryptoměnu.....	61
3.1.3	Pořízení zboží a služeb	64
3.2	Jak na výpočet základu daně u FO podnikající.....	66
3.2.1	Těžba	66
3.3	Základní postup pro zdanění kryptoměn pro FO	70
3.4	Základní postup, jak zacházet s kryptoměnami ve firmě.....	71

3.5 Zdanění příjmů z kryptoměn de lege ferenda	72
ZÁVĚR	75
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	77
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	84
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	86
SEZNAM TABULEK	88
SEZNAM PŘÍLOH	89

ÚVOD

Kryptoměny jsou fenoménem posledních pár let. Ačkoliv někteří lidé ještě ani nezaregistrovali, že kryptoměny existují, jiní na nich už vydělávají peníze. Ani Česká republika není kryptoměnami nepolíbena. Spousta Čechů vidí v kryptoměnách příležitost, jak snadno zbohatnout. Finanční správa si je však také vědoma toho, o jak vysoké příjmové částky se může jednat, a tak si chce pohlídat daň, která jí z těchto částek náleží. Většině lidem se však přičí danit decentralizované kryptoměny. A většině lidem ani není úplně jasné, jak je zdanit.

Z tohoto důvodu se autorka rozhodla zaměřit se podrobněji na daňové a právní aspekty kryptoměn a sepsat tuto práci, která může sloužit jako příručka pro zdanění příjmů z kryptoměn. Vzhledem k tomu, že je toto téma v českém prostředí stále ještě poměrně čerstvé a že aktuální daňová a právní úprava není dostatečná, je doporučeno sledovat také aktuální vývoj, protože se legislativa i její výklady budou jistě měnit.

Práce je primárně napsána jako návod pro všechny osoby, které by chtěly (a také měly) danit kryptoměny, ale neví jak. Agreguje data a předkládá je v přístupném jazyce, který je však podložen ustanoveními zákona. Práce by měla čtenářům poskytnout základní rady pro dodržení českých právních a daňových předpisů. Dokáže ale i čtenářům, kteří zatím nemají o kryptoměnách hlubší povědomí, pomoci lépe pochopit jejich podstatu a fungování a zjistit možnosti, kde a jak lze kryptoměny používat.

První část práce se zabývá vymezením kryptoměn a jejich základní charakteristikou, což je autorkou práce považováno za nezbytné pro správné pochopení následného zařazení do právního řádu a pochopení problematiky daňových aspektů při transakcích s kryptoměnami. Tato část je taktéž doplněna průzkumem veřejného mínění, jehož cílem je zjištění, zda občané České republiky mají o kryptoměnách obecné povědomí, tedy jestli vědí, jak lze kryptoměny získat a k čemu je lze použít. Taktéž je v dotazníku vyřčena otázka, zda by dotazovaní ocenili pomoc při zdanění příjmů plynoucích z kryptoměn.

Druhá část práce odpovídá na otázky, co jsou kryptoměny dle zákona, jak jsou kryptoměny regulovány v České republice, jestli je zapotřebí mít pro činnost s kryptoměnami živnost a jak jsou kryptoměny regulovány ve světě. Dále také popisuje, jak se u kryptoměn řeší problematika DPH, co všechno se při nakládání s kryptoměnami

musí zdanit a zda jsou možná nějaká osvobození. K zodpovězení těchto dílčích otázek byly analyzovány platné právní předpisy, které lze k dané problematice uplatnit. Při stanovení postupu zdanění příjmů z kryptoměn byly porovnány jednotlivé druhy příjmů fyzických osob tak, aby došlo v rámci současných daňových zákonů k co nejsprávnějšímu postupu.

Poslední část práce stanovuje základní postup pro zdanění příjmů z kryptoměn. U fyzických osob jsou příjmy kategorizovány a doplněny o konkrétní modelové příklady s ukázkou vyplněného daňového přiznání. U právnických osob je zde uveden základní postup, jak s kryptoměnami ve firmě zacházet, neboť výsledek hospodaření, do kterého výnosy z kryptoměn budou spadat, je stěžejní pro stanovení daně z příjmů právnických osob. Závěr této části a zároveň celé práce je věnován úvahám zdanění kryptoměn „*de lege ferenda*“.

Vymezení cíle a metodika práce

Cíl práce

Cílem této diplomové práce je vytvoření metodické příručky pro řešení problematiky zdanění příjmů plynoucích z kryptoměnových transakcí. Dílčím cílem je rozbor a vyhodnocení daňového a právního prostředí v České republice pro oblast kryptoměn.

Metodika práce

Tato práce je členěna na tři hlavní části – teoretickou, analytickou a návrhovou. Teoretickou část tvoří základní informace o kryptoměnách. V dalším se teoretická část zaměřuje na způsoby použití a získávání kryptoměn a analyzuje toto povědomí u českých obyvatel v rámci dotazníkového šetření. Analytická část se zabývá rozбором právního a daňového prostředí v České republice, přičemž pro srovnání uvádí také příklady regulace ve světě. V rámci této části bude pracováno s platnými ustanoveními zákona a názory daňových poradců, kteří se touto problematikou zabývají. Návrhovou část tvoří návrh metodiky pro postup stanovení základu daně a následného zdanění u kryptoměnových aktivit pro fyzické osoby a její aplikace na modelové příklady a návrh metodiky základního postupu, jak zacházet s kryptoměnami ve firmě pro právnické osoby. Konec této práce představuje zhodnocení daňového a právního prostředí pro kryptoměny v České republice s úvahami o právu „*de lege ferenda*“, především z daňového pohledu.

Základním právním předpisem pro tuto práci je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, publikovaný ve Sbírce zákonů. Dále tato práce čerpá převážně ze zdrojů psaných v anglickém jazyce, protože prozatím neexistuje dostatečné množství zdrojů v jazyce českém. Větší část pramenů je vzhledem k aktuálnosti a častým změnám daného oboru přebírána z internetových stránek. Hlavní publikací, ze které autorka čerpá, především v druhé části, je publikace Michala Hanycha o Zdanění kryptoměn (viz zdroje).

Všechna data a informace budou zpracována tak, aby byly naplněny cíle této práce a to především prostřednictvím metod abstrakce, analýzy, dedukce, deskripce, komparace a syntézy. Metoda abstrakce bude využita v teoretické kapitole pro zjištění základních charakterových vlastností a vymezení kryptoměn. Metodou analýzy budou v teoretické

částí zpracována data z dotazníkového šetření a v analytické části bude rozebrána právní povaha kryptoměn tak, aby vyslovené závěry sloužily jako dostatečný podklad pro vymezení v rámci daňového práva. Získané informace budou v návrhové části spojeny metodou syntézy v celek a aplikovány při řešení zdanění příjmů z kryptoměnových aktivit. Deskripce bude použita jako popsání a klasifikace kryptoměn a jejich dílčích problémů v rámci teoretické i analytické části. Komparace bude součástí analytické části při porovnávání druhů příjmů fyzických osob a částečně také v teoretické části u srovnání regulace kryptoměn ve světě a v České republice. Metodou dedukce bude postupováno napříč celou touto prací, kdy autorka bude přecházet od obecných poznatků ke konkrétním závěrům. Diplomová práce bude zpracována podle předmětných závazných předpisů platných a účinných k datu 30. 4. 2019, nebude-li dále uvedeno jinak.

1 Základy kryptoměn

Kryptoměny jsou typem digitálního platidla, které využívá metody kryptografie pro zajištění bezpečnosti plateb.¹ Kryptografie je matematická disciplína, která se zabývá šifrováním. Převádí informace do utajené podoby a také je z ní opět dešifruje pouze se znalostí šifrovacího klíče.² Tak zabezpečuje kryptografie fungování digitálních peněz a dokáže také jednoznačně ověřit jejich vlastníka, což umožňuje zvýšit zmíněnou bezpečnost plateb.

Kryptografická povaha spojuje řadu projektů, jež lze souhrnně označit jako *kryptoaktiva*. Historicky byla kryptoaktiva označována jako kryptoměny, což je samozřejmě matoucí, protože kryptoměny nejsou jediná kryptoaktiva, která existují.

V této práci budou kryptoměny považovány pouze jako skupina kryptoaktiv. Dle Burniskeho a Tataru jsou kryptoaktiva rozdělena do skupin podle jejich primárních funkcí a to na kryptokomodity, kryptoměny a kryptotokeny.³ Je to vlastně stejné, jako když existují komodity, měny a tokeny (hotové výrobky a služby) ve fyzickém světě. Technologie blockchain⁴ pak pomáhá poskytovat tato kryptoaktiva v tržním světě. Přirovnání k fyzickým aktivům pomůže lépe pochopit podstatu kryptoaktiv.

První skupinou jsou *kryptokomodity*, které stejně jako fyzické komodity (například ropa, zlato nebo pšenice) slouží jako vstupy do hotových výrobků a služeb, jsou to dosud nezpracované suroviny. V online světě se považují za komodity například kapacity úložišť, výpočetní síly nebo datové propustnosti sítí. Největší kryptokomoditou je Ethereum. Ethereum je decentralizovaná celosvětová počítačová platforma pro světově dostupné a necenzurované aplikace (dApps) a programovatelné samočinné smlouvy (smart contracts).⁵

Druhou skupinou jsou *kryptoměny*, které by svou podstatou měly být pouze projekty, které se stanou měnou, platidlem nebo penězi. U kryptoměn je důležitá nejen jejich

¹ MATUSZYŃSKI, Dariusz. Co je to kryptoměna a jak funguje. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://kryptomagazín.cz/co-je-kryptoměna/>

² FRANCO, Pedro. *Understanding Bitcoin: Cryptography, Engineering, and Economics*. 1. ed. Chichester: Wiley, 2014, ISBN: 9781119019169.

³ BUSNISKE, Chris and Jack TATAR. *Cryptoassets. The Innovative Investor's Guide to Bitcoin and Beyond*. 1. ed. McGraw-Hill Education, 2017, p. 32. ISBN: 978-1-26-002668-9.

⁴ vysvětlení této technologie bude v následujících podkapitolách

digitální podoba, ale především snaha o decentralizovanou a soukromou měnu, které bude omezené množství. Nejdůležitějšími kryptoměny jsou podle Burniskeho a Tatar⁶: bitcoin, litecoin, ripple, monero, dash a zcash.

Nejmladší skupinou kryptoaktiv jsou **kryptotokeny**, které se stále ještě nachází v rané části svého vývoje. Kryptotokeny jsou svým způsobem platidla v určité aplikaci, ke které neodmyslitelně patří. Nákupem kryptotokenů lze využívat současné i budoucí produkty dané služby nebo je lze prodat jiným uživatelům. Pro provoz kryptotokenů se používají kryptokomodity, například výše zmíněné Ethereum.

Tabulka č. 1: Rozdělení kryptoaktiv⁷

Kryptoaktiva (*cryptoassets*)

Název kryptoaktiva	Kryptokomodity (<i>cryptocommodities</i>)	Kryptoměny (<i>cryptocurrencies</i>)	Kryptotokeny (<i>cryptotokens</i>)
Příklady	výpočetní síla, kapacita úložiště, datová propustnost sítě	digitální platidlo, (bitcoin, litecoin,..)	sázkové hry bez pořadatele, automatizované pojistky bez pojišťoven, portály pro autory bez prostředníků

1.1 Historie

Od zveřejnění programové dokumentace o Bitcoinu uplynulo koncem loňského roku 10 let.⁸ Tento dokument se stal základním kamenem pro všechny kryptoměny. Autorem tohoto dokumentu je Satoshi Nakamoto, což je pouze pseudonym a není jasné, kdo za skutečným vytvořením platebního systému stojí. Je dokonce možné, že se jednalo o skupinu odborníků z oblastí kryptografie, ekonomie a informatiky.

⁵ viz 3, p. 51

⁶ viz 3, p. 33

⁷ Vlastní zpracování na základě Burniske a Tatar – viz 3

⁸ NAKAMOTO, Satoshi. *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System* [online]. © 2008. Dostupné z: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>

Ne náhodou se tento systém objevil při světové hospodářské krizi. Ta byla z velké části zapříčiněná nadnárodními korporacemi a konglomerátními bankami. Stát musel finančně tyto velké firmy zachraňovat, jinak by jejich krach měl na ekonomiku mnohem horší dopad⁹. Takto silně centralizovaný systém začal tíhnout k něčemu novému, spolehlivějšímu, tedy decentralizované měně. I když vznik decentralizovaných virtuálních měn sahá do druhé poloviny dvacátého století, kdy se začal internet více rozvíjet, žádná z těchto virtuálních měn netrvala příliš dlouhou dobu a masové rozšíření a oblibu si získal až Bitcoin.¹⁰

1.2 Povaha kryptoměn

V současné době se eviduje 2086 kryptoměn¹¹, téměř všechny mají společné hlavní rysy, vycházející z Bitcoinu.

Tou hlavní charakteristikou je *decentralizace*. V klasickém centralizovaném platebním systému již několikrát došlo ke znehodnocení úspor střadatelů z důvodu měnových reforem. To vedlo k posunu z centralizovaného na decentralizovaný systém. Kryptoměny jsou decentralizované, nepodléhají tedy žádné vládě, instituci, státu ani bance.

Další důležitou vlastností je *transparentnost*. Díky své veřejné databázi zvané blockchain, která archivuje všechny proběhlé transakce v síti, jsou kryptoměny transparentní a nemůže u nich docházet k podvodným transakcím.

Bitcoin a kryptoměny obecně jsou často považovány za anonymní, nicméně jsou spíše *pseudonymní*. Kryptoměny nejsou jednoduše sledovatelné, ale identitu lze spárovat s konkrétní adresou a ta je v blockchainu velmi dlouho dohledatelná. Nejznámější českou směnárnou kryptoměn je bezesporu SimpleCoin, kam se pro přihlášení musí zadat osobní údaje. Tyto informace na vyžádání od finanční správy směnárna SimpleCoin musí vydat. Takže tvrzení, že nikdy nelze spárovat něčí identitu s kryptoměnovou transakcí, je zcela chybné.¹²

⁹ COLLINS, M. The Big Bank Bailout. In: *Forbes* [online]. © 2017 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/mikecollins/2015/07/14/the-big-bank-bailout/#428f6a592d83>

¹⁰ Kryptoměny. In: *penize.cz* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <https://www.penze.cz/kryptomeny>

¹¹ All Cryptocurrencies. In: *Coinmarketcap* [online]. [cit. 7. 1. 2019]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/all/views/all/>

¹² HANYCH, M. *Zdanění kryptoměn* [přednáška]. Brno: Bitcoin meetup, 24. 1. 2018.

Kryptoměny nepodléhají žádné instituci, není tak možné se nikam v případě mylné platby dovolat a platbu anulovat. Jakákoliv operace zapsaná v blockchainu již nelze vrátit zpět. **Transakce jsou nevratné.** To klade na samotné uživatele větší zodpovědnost. Jakmile uživatel ztratí svůj privátní klíč ke své adrese, nemá, kde by zažádal o vydání nového. Jeho bitcoiny (či jiná kryptoměna) jsou tak navždy ztraceny. Odhady hovoří, že již nyní je ztraceno okolo 4 milionů BTC.¹³

Kryptoměnové transakce obsahují **nulové nebo nízké transakční poplatky**. Tento poplatek je odměnou a motivací pro těžaře, aby zařadil transakci do takového bloku, který je nejnověji vytěžený. V každém bloku je vytěženo okolo 2000 transakcí¹⁴, a jestliže se veškeré transakce do daného bloku nevejdou, těžař se rozhodne podle největší odměny, které transakce do bloku zařadí hned a které budou muset ještě počkat na další vyřízení, na těžbu dalšího bloku. Průměrná výše těchto poplatků (pouze doporučená) se mění a uživatel, který na vyřízení své transakce spěchá, by měl poplatky nastavit takové, aby jeho transakce byla vyřízena v nejbližším bloku (do 10 minut), v následujících 3 blocích (do 30 minut) nebo následujících 6 blocích (do 60 minut)¹⁵. Výše těchto částek ke dni 7. 1. 2019 je 0,10 dolarů za další blok, 0,06 dolarů za následující 3 bloky a 0,04 dolary za následujících 6 bloků. Jak lze vidět, poplatky jsou stále nižší, než poplatky u bank.

1.3 Bitcoin

Celá tato práce nedokáže pojmut tak rozsáhlé a komplexní téma jako jsou kryptoměny. Z tohoto důvodu budou jednotlivá specifika vysvětlována na konkrétní kryptoměně, která je bezesporu nejznámější a nejdůležitější z nich, a to na Bitcoinu.

1.3.1 Charakteristika Bitcoinu

Bitcoin je celosvětová digitální platební síť. Je plně decentralizovaná, nevyužívá žádné finanční instituce a nemá žádný centrální bod. Počítače v síti mezi sebou komunikují

¹³ SASSEN, Gerard. Kolik bitcoinů je navždy ztraceno? Podle Chainalysis může jít o 1,7 až 3,7 milionů BTC. In: *Bitcoinblog.cz* [online]. © 2017 [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: <https://bitcoinblog.cz/kolik-bitcoinu-je-navzdy-ztraceno-podle-chainalysis-muze-jit-o-1-7-az-3-7-milionu-btc/>

¹⁴ Block Size And Transactions Per Second. In: *BitcoinPLUS.org* [online]. © 2018 [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: <https://www.bitcoinplus.org/blog/block-size-and-transactions-second>

¹⁵ Informace o aktuální výši těchto částek lze nalézt na stránkách: <https://bitcoinfoes.info/>

v režimu *peer-to-peer*, tedy na přímé bázi *klient-klient*. Bitcoin funguje na základě „účetní knihy“, nazývané jako **blockchain**, která je průběžně aktualizovaná a veřejně dostupná. Tato technologie blockchain z Bitcoinu přímo vychází. Díky ní mohou uživatelé utratit pouze ty bitcoiny, které skutečně vlastní. Je důležité dělat rozdíly mezi slovy Bitcoin a bitcoin. Bitcoin je platforma, značí se velkým písmenem „B“ a nese programovatelné peníze bitcoiny, začínající malým písmenem „b“ a značené zkratkou BTC.¹⁶

1.3.2 Symbol a logo bitcoinu

Nejnámější logo bitcoinu používá symbol „฿“, tedy písmeno B s dvěma protínajícími pomlčkami, podobné jako lze vidět u amerického dolaru. Ještě více než americkému dolaru se však symbol podobá thajskému bahtu ฿, se kterým bývá často zaměňován. Pro zamezení takového zmatení, byl zaveden symbol ₿, který je používán jako alternativní symbol bitcoinu.¹⁷



Obrázek č. 1: logo bitcoinu¹⁸

1.3.3 Peněžní zásoba

Počet bitcoinů je omezený a je předem známý. Tím, že je množství bitcoinů omezeno, se stává bitcoin vzácnou komoditou, někdy nazývanou jako „digitální zlato“. Systém je navržen tak, aby do roku 2140 v síti vzniklo 21 milionů bitcoinů.¹⁹ Bitcoiny jsou generovány a postupně uvolňovány do oběhu tzv. těžbou. Těžba se stává stále náročnější a počet vytěžených jednotek se po vytěžení 210 000 bloků sníží o 50 %. To znamená, že když jsou nyní těžaři odměňováni částkou 12,5 BTC za jeden vytěžený blok, po vytěžení 210 000 bloků se sníží hodnota a za jeden vytěžený blok budou těžaři odměněni částkou 6,25 BTC. Vytěžení takového množství bloků v současnosti trvá

¹⁶ viz 3, p. 34

¹⁷ Bitcoin deserves the right symbol. *B is for Bitcoin* [online]. [cit. 2018-12-12]. Dostupné z: <https://bitcoinsymbol.org/>

¹⁸ viz 9

¹⁹ FILLNER, K. *Jak na bitcoin* [online]. 2017 [cit. 2018-11-10], p. 9. Dostupné z: <https://btctip.cz/wp-content/uploads/2018/05/jak-na-bitcoin-karel-fillner-aktualizace.pdf>

přibližně 4 roky, k dalšímu snížení odměny za těžbu by tak při současném trendu mělo dojít v půlce roku 2020.²⁰

Tabulka č. 2: Hodnoty těžby za období²¹

<i>Období</i>	2008-2012	2012-2016	2016-2020
<i>Hodnota 1 bloku</i>	50 BTC	25 BTC	12,5 BTC
<i>Počet vytěžených bloků</i>	210 000	420 000	630 000
<i>Počet bitcoinů v oběhu</i>	10 500 000	15 750 000	18 375 000

V září 2018 byl stav vytěžených bitcoinů 17,3 milionů BTC.²² Tím, že je množství předem dané, zbývá aktuálně 3,7 milionů BTC a nikdo nemůže vytvořit další peníze.

1.3.4 Bitcoinové adresy

Když vlastníte nějaké bitcoiny, nevlastníte nic hmotného, ale pouze „*digitální otisk informace o vlastnictví*“, který je spojený s konkrétní bitcoinovou adresou, ke které máte tzv. privátní klíč.²³ Bitcoinová adresa je jednoznačná identifikace příjemce platby (podobné jako číslo účtu při platbě v klasickém platebním systému). Vypadá například takto:

- 1CtXfQpZ3w2oG3zmcBqwwoceVzsH4DPNC
- 14DRZCpgUvt9bSv682DHf B9CLooPC9hkVq

Jak lze vidět, je to řetězec zakódovaných alfanumerických znaků. Těchto znaků je 27 až 34. Řetězec začíná označením verze adresy a to buď „1“, „3“ nebo „bc1“. Další jeho vlastností je to, že rozlišuje velká a malá písmena, neobsahuje typograficky zaměnitelné znaky „0“-„o“, „l“-„1“ a poslední znaky jsou kontrolním součtem, aby nedošlo ke špatnému opsání.²⁴ Pro snadnější placení bitcoinů na cestách lze použít grafickou

²⁰ 80 procent všech Bitcoinů už je vytěženo. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2018-10-2]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/80-procent-vsech-bitcoinu-uz-vytezeno/>

²¹ vlastní zpracování

²² Number of Bitcoins in circulation worldwide from 1st quarter 2011 to 3rd quarter 2018 (in millions). In: *Statista* [online]. © 2018 [cit. 2018-10-1]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/247280/number-of-bitcoins-in-circulation/>

²³ viz 19, p. 9

²⁴ STROUKAL, Dominik.a Jan SKALICKÝ. *Bitcoin peníze budoucnosti*. 1. vyd. Praha: Ludwig von Mises Institut CZ&SK, 2015, p. 36. ISBN: 978-80-87733-26-4

podobu adresy, která je vyjádřena běžným QR kódem a lze ji tak snadno naskenovat fotoaparátem mobilního telefonu.

Jak již bylo zmíněno výše, ke každé adrese je privátní klíč. Tento klíč ověřuje právo na odeslání transakce, takže jinými slovy slouží k utrácení bitcoinů na bitcoinových adresách. Musí být proto neveřejný a bezpečně uložený. V některých případech může mít i uživatelsky přívětivou podobu, která lze zapamatovat a nemusí se nikam ukládat. Adresy spolu s privátními klíči lze spravovat v tzv. bitcoinové peněženke.²⁵

1.3.5 Bitcoinové peněženky

Bitcoinová peněženka je aplikace, kterou lze mít nainstalovanou v počítači nebo v chytrém telefonu. Existují také speciální hardwarové peněženky, které se považují za nejbezpečnější variantu peněženek. Hardwarové peněženky mají velikost flash disku a při platbě probíhá potvrzení privátním klíčem mimo počítač.

Všechny typy peněženek fungují tak, že vygenerují adresu, přičemž si každý uživatel může ve své peněženke vygenerovat neomezený počet adres, které mu pak slouží jako číslo účtu. Vygenerovat adresy lze i offline. Příjemce bitcoinů se tak vůbec nemusí přihlašovat ke „svému bitcoinovému účtu“, stačí mu vygenerovat si adresu, na kterou mu budou chodit platby. Ke své adrese se pomocí privátního klíče přihlásí až ve chvíli, kdy bude sám chtít bitcoiny použít.

1.3.6 Bitcoinové transakce

Bitcoinová adresa (veřejná adresa příjemce) a privátní klíč (soukromý odesílatele) je vše, co je potřeba k poslání bitcoinů. Transakce začíná tak, že odesílatel pomocí svého privátního klíče podepíše zprávu o množství bitcoinů, které chce odeslat, komu je chce odeslat a odkud tyto bitcoiny získal. Informace o nabytí bitcoinů hlídá, aby odesílatel neposlal větší počet bitcoinů, než má k dispozici.

Celá zpráva o transakci pak putuje z jeho bitcoinové peněženky do rozsáhlé bitcoinové sítě. Tam ověřují validitu transakce těžaři, zahrnou ji do nového bloku (i s dalšími transakcemi) a tento blok potvrdí a zařadí do blockchainu. Tímto se transakce stává veřejná a každý může v blockchainu sledovat transakce. Na adrese blockchain.info

²⁵ Co je to bitcoin? Jak si bitcoin co nejjednodušeji představit? In: *BitcoMAT* [online]. [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://bitcomat.com/bitcoin/>

může odesílatel i příjemce zadat příslušnou adresu do vyhledávacího řádku a tím si transakci zkontroluje.

První potvrzení těžařů značí, že byla transakce zařazena a vytěžena v posledním bloku, další potvrzení se pak týkají návaznosti na další bloky, tím pádem již nelze transakci změnit ani zrušit, je nevratná.²⁶ Jedno potvrzení trvá okolo 10 minut, za bezpečné se dnes považuje mít 3 až 6 potvrzení, takže je zde neporovnatelná rychlost s klasickým bankovním převodem.²⁷

1.3.7 Vývoj ceny BTC

Cena bitcoinu je vysoce volatilní. Kurz výrazně kolísá, často se ceny skokově mění a to dokonce i ve velmi krátkém časovém úseku. Hodnota bitcoinu se odvíjí pouze od poptávky a nabídky na trhu, protože neexistuje žádná centrální autorita, která by kurz mohla ovlivnit. Nabídka i poptávka po bitcoinu bývá ovlivněna důvěrou lidí v kryptoměny a aktuální situací na trhu, tzn., jestli se ve světě staly nějaké pro kryptoměny významné události. Významnou událostí může být například i to, že nějaká země zakáže používání kryptoměn nebo se to o ní bude jen mylně tvrdit (zájem je menší, cena klesá) nebo naopak, že nějaká země uzná kryptoměny za platidla (zájem je větší, cena roste).

Cena bitcoinu je vyjádřena nepřímou kotací, tedy v jednotkách například amerického dolaru. Historicky první kurz bitcoinu byl stanoven v říjnu 2009 první bitcoinovou směnárnou New Liberty Standard, kdy bitcoin nedosahoval ani hodnoty jednoho dolaru (1 BTC \doteq 0,00076 USD). Až po 16-ti měsících, v únoru 2011 dosáhl bitcoin parity s americkým dolarem (1 BTC = 1 USD).²⁸

Dlouhodobě sice převládá rostoucí trend, nicméně kromě výrazných vzestupů již došlo také k výrazným poklesům. Trh s bitcoiny i dalšími kryptoměnami je stále ještě více záležitostí spekulantů a nadšenců než vážných investorů.

Na následujícím obrázku je znázorněn vývoj ceny BTC vyjádřené v CZK od července 2013 do dubna 2019.

²⁶ Bitcoin, vše, co chcete vědět. In: *Alza.cz* [online]. © 2018 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/bitcoin#prubeh-bitcoin-transakce>

²⁷ viz 19, p. 13

²⁸ FIORILLO, Steve. Bitcoin History: Timeline, Origins and Founder. In: *TheStreet.com* [online]. © 2018 [cit. 2019-3-1]. Dostupné z: <https://www.thestreet.com/investing/bitcoin/bitcoin-history-14686578>



Obrázek č. 2: Vývoj ceny BTC vyjádřený v CZK²⁹

1.4 Blockchain

Již několikrát zmíněná charakteristika kryptoměn, blockchain, bude v následující podkapitole rozebrána podrobněji.

Blockchain je databáze, tedy místo, kde se shromažďují informace o bitcoinových transakcích. Tato databáze je veřejná, takže v ní může vyhledávat každý s přístupem k internetu. Transakce jsou zaznamenávány každou minutu kdekoliv po světě, a aby byly všem v jakýkoliv čas také dostupné, zapisují se do blockchainu v dávkách neboli blocích. Od toho je spojení block-chain, které znamená řetězec bloků. Jednotlivé bloky na sebe totiž chronologicky navazují. Každý blok je spojen s předchozím blokem pomocí tzv. hashe. Od nejnovějšího bloku lze tedy zpětně dojít až k úplně prvnímu bloku, tzv. „Genesis block“³⁰.

Hašovací funkce je pro blockchain důležitá, aby byla konkrétní zpráva o transakci platná jen jednou a nešla odeslat vícekrát. Hašovací funkce je jednosměrná matematická funkce, která po zadání vstupních dat, převede tyto data do unikátního identifikátoru dat

²⁹ Bitcoin kurz, graf, kde koupit BTC, těžba, cena, vývoj hodnoty, kalkulačka, nákup. In: *Investplus* [online]. [cit. 2019-4-12]. Dostupné z: <https://investplus.cz/kurzy/aktualni-kurz-bitcoin-online-graf-kde-koupit-tezba-kryptomeny-cena-hodnota/>

³⁰ viz 24, p. 24

neboli otisku neboli hashe.³¹ Informace o provedených transakcích se do hashů převádí pomocí kódu. Následuje ukázka převodu textu v podobě počítačového kódu.

Překládaný text:

„Vybraná specifika kryptoměn se zaměřením na zdanění výnosů z tohoto druhu aktiv“.

Hash kód³²:

78085BA14E8587C3E55B50C608AB60DA7F8E5B58323D4B2A8B19382C987D18C7.

Kdyby se text jen trochu změnil, výsledný hash kód by změnil svou podobu úplně. Tak lze velmi snadno rozpoznat, kdyby se někdo pokusil editovat bloky.

Princip přidávání bloků do sítě je založen na principu hledání toho správného hashe a zabezpečují ho specializovaní úplní klienti sítě, tzv. těžaři.

Těžař, který nalezne pomocí matematických výpočtů hash, odkazující na předešlý blok jako první, má právo zapsat nový blok. Těžař předá informaci o nalezení hashe ostatním těžařům, kteří ověří jeho pravost. Po potvrzení validity bloku všemi těžaři v síti, je nálezci hashe přisouzena odměna. Vynaložená práce je v bloku zaznamenána jako tzv. *proof-of-work*.³³

Do blockchainu nelze bloky vkládat libovolně z důvodu změny hashe, ten by po jakémkoliv změně neodpovídal původnímu textu. Kdokoliv má možnost ověřit, že výsledný hash v bloku sedí a že potvrzení transakce proběhlo v pořádku.

1.4.1 Těžba v poolu

V současné době většina těžařů těží bitcoiny v tzv. těžařském poolu. Je to způsob, který se liší od klasického těžení jednotlivců tím, že jednotliví těžaři poskytují výpočetní výkon svého počítače jednomu administrátorovi poolu, který realizuje těžbu jako jeden subjekt. Pravděpodobnost získání odměny se tak zvyšuje, čím víc se zvyšuje výpočetní výkon (počet počítačů). Odměnu si členové poolu mezi sebe rozdělí podle poskytnutého výkonu.

³¹ HUBÍK, J. *Jak funguje blockchain?* [přednáška]. Praha: Paralelní Polis, Bitcoin Meetup, 19. 6. 2018.

³² použitá hashovací funkce SHA-256

³³ viz 31

1.5 Druhy kryptoměn

Po vzniku Bitcoinu v roce 2008 pomalu začaly vznikat další kryptoměny. Všechny kryptoměny vycházely z Bitcoinu a byly tak založeny na stejném nebo minimálně podobném principu. Ne všechny v konkurenci ustály, v současnosti je však dle CoinMarketCap³⁴ 2086 veřejně obchodovatelných kryptoměn.

Většina kryptoměn jsou pouze klony Bitcoinu, jsou vytvořeny ze stejného zdrojového kódu. Některé kryptoměny však zvolily jiná kryptografická řešení jako svou konkurenční výhodu nebo sáhly po jiných arbitrárně zvolených konstantách jako je limit těžby.³⁵ Ostatní kryptoměny se nazývají jako tzv. altcoiny, tedy alternativní coiny.

Z hlediska tržní kapitalizace patří aktuálně mezi deset největších kryptoměn: Bitcoin, Ethereum, XRP, Bitcoin Cash, EOS, Stellar, Litecoin, Tether, TRON a Bitcoin SV.³⁶ V této práci budou pro ukázkou rozebrány tyto vybrané deriváty Bitcoinu: Litecoin, Bitcoin Cash, Bitcoin SV a Dogecoin.

Litecoin

Litecoin je považován za nejúspěšnější derivát Bitcoinu a je nazýván stříbrem k bitcoinovému zlatu. Značí se zkratkou LTC a používá se symbol Ł. Vznikl v roce 2011 jako jeden z prvních altcoinů. Vznikl jako doplněk k Bitcoinu, ne jako jeho konkurence. Má ho doplňovat tam, kde má Bitcoin své slabiny. Litecoin přišel s odlišným algoritmem, jak se měna těží. Na rozdíl od bitcoinu, který se těží na specializovaných těžebních strojích, litecoin lze těžit i pomocí grafické karty. Dalším velkým rozdílem je rychlost ověřování transakcí. Vytěžení jednoho bloku u bitcoinu trvá okolo 10 minut, namísto toho ověřit litecoin transakci a vytěžit blok zabere 3 minuty.³⁷ Také peněžní zásoba je oproti bitcoinu čtyřnásobně větší, tedy ve výši 84 000 000 jednotek.³⁸ Aktuálně si drží 7. místo v žebříčku nejpoužívanějších kryptoměn.³⁹

³⁴ All Cryptocurrencies. In: *Coinmarketcap* [online]. [2019-1-8]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/all/views/all/>

³⁵ viz 24, p. 128

³⁶ viz 34

³⁷ viz 24, p. 128

³⁸ Litecoin (vše, co jste chtěli vědět). In: *Alza.cz* [online]. © 2018 [cit. 2019-1-22]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/litecoin#aktualni-kurz-cena>

³⁹ viz 34



Obrázek č. 3: logo litecoin⁴⁰

Dogecoin

Dogecoin vznikl v roce 2013 a jeho zdrojový kód je odvozený od Litecoinu. Dogecoin původně vznikl jen pro zábavu, je ale velmi oblíbený a aktuálně obsadil 24. místo v žebříčku největších kryptoměny podle tržní kapitalizace.⁴¹ Dogecoin se označuje zkratkou DOGE a symbolem Ð.

Jeho hlavní inovace spočívá v marketingové strategii. Dogecoin je spojován s japonským psím plemenem Shiba-Inu, které je proslaveno díky internetovým memům. Po technické stránce cílí Dogecoin na nalezení nového bloku každou minutu. Dogecoiny jsou nekonečně inflační s 5% růstem ročně. Jejich hodnota je tedy velmi nízká. Díky tomu jsou dogecoiny používány v hojné míře pro zasílání drobných příspěvků autorům, kteří zdarma publikují na internetu.⁴²

Dogecoin vévodí všem recesistickým měnám. Z něj byly odvozeny například pandacoiny nebo catcoiny. To jen potvrzuje vlastnost decentralizovaných jmen, tedy to, že si mohou žít svým životem.



Obrázek č. 4: logo dogecoin⁴³

⁴⁰ viz 38

⁴¹ viz 34

⁴² viz 2, p. 176-177

⁴³ Dogecoin [online]. [cit. 2019-2-11]. Dostupné z: <https://dogecoin.com/>

Bitcoin cash a Bitcoin SV

Bitcoin při vší své oblibě začal být přeplněn na síti. Potvrzování transakcí bylo pomalé a transakční poplatky příliš vysoké. Proto z původního Bitcoinu vznikl 1. 8. 2017 odštěpením (tzv. hardforkem) Bitcoin Cash. Bitcoin Cash se značí BCH a má stejný počet mincí, jako BTC, tedy 21 mil. kusů. Ten, kdo v okamžiku odštěpení vlastnil nějaké BTC, měl nárok získat také stejný počet mincí v BCH. Bitcoin Cash dosáhl zrychlení díky zvýšení velikosti jednotlivých bloků z 1 MB na 8 MB s možností dalšího zvětšování dle potřeb.^{44,45} Bitcoin Cash si drží 4. místo v žebříčku nejpoužívanějších kryptoměn.⁴⁶

Bitcoin Cash byl kvůli různým sporům 15. 11. 2018 odštěpen a vznikl k němu Bitcoin SV neboli Bitcoin Satoshi Version. Bitcoin SV se značí BSV a drží si také docela velkou oblibu, neboť je na 10. místě v žebříčku nejpoužívanějších kryptoměn.⁴⁷ Bitcoin SV je nový protokol, který navrhuje několik změn s cílem se co nejvíce přiblížit Satoshiho původní vizi, ve které vidí budoucnost Bitcoinu jako decentralizovaného platidla.⁴⁸



Obrázek č. 5: logo Bitcoin Cash a Bitcoin SV⁴⁹

⁴⁴ KOLLARČÍK, M. Bitcoin Cash – nejčastější dotazy. In: *CryptoSvět* [online], 2017 [cit. 2019-2-1]. Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/bitcoin-cash-nejcastejsi-dotazy/>

⁴⁵ v současné době je velikost 32 MB

⁴⁶ viz 34

⁴⁷ viz 34

⁴⁸ Bitcoin SV vs. Bitcoin Cash – Boj pokračuje. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-1-20]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/bitcoin-sv-vs-bitcoin-cash-boj-pokracuje/>

⁴⁹ Bitcoin Cash. In: *Wikipedia* [online]. [cit. 2019-1-20]. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Bitcoin_cash. CANT, J. Roger Ver's nightmare: Bitcoin Cash-spinoff Bitcoin SV can hit \$1 million. In: *Chepicap* [online], 2018 [cit. 2019-1-23]. Dostupné z: <https://www.chepicap.com/en/news/5532/roger-ver-s-nightmare-bitcoin-cash-spinoff-bitcoin-sv-can-hit-1-million.html>

1.6 ICOs

ICOs⁵⁰ je zkratka pro tzv. primární úpis nových kryptokenů. Je to takový kryptoměnový ekvivalent pro IPO⁵¹, tedy primární úpis nových akcií. ICOs fungují jako fundraising, při tomto procesu jsou smart contracty umístěny do blockchainové sítě. Investoři vstoupí do nabídky s fiat měnou nebo s již existujícími kryptokeny a za svou investici získají nový kryptoken. Takový kryptoken představuje podíl na projektu, proto investoři doufají v dobrou budoucnost tokenu i firmy samotné.⁵² ICO jsou používány začínajícími podniky. Problematická se jeví regulace ICOs, neboť lze každý druh kryptokenů definovat jiným způsobem a jiným způsobem také regulovat. Ustálené je například rozlišení tokenů na měnové tokeny, tokenové cenné papíry a užitkové tokeny.

1.7 Používání kryptoměn

Kryptoměny lze použít k mnoha účelům. Mezi nejvyužívanější patří:

- investice,
- obchodování s kryptoměnami,
- těžba kryptoměn,
- nákupy zboží a služeb,
- přijímání kryptoměn v obchodním styku,
- platba mezd zaměstnancům.

Jednotlivé body budou následně rozebrány.

Investice

Mnoho kryptoměnových nadšenců vidí v kryptoměnách vhodnou příležitost, jak zbohatnout, a proto se rozhodnou do nich investovat. Mohou si nějaké koupit a držet je dlouhodobě, dokud kurz neznehodnotí. K dlouhodobé držbě kryptoměn se vžil pojem „*HODL*“, jehož zkratka značí „*Hold On for Dear Life*“. I v českém prostředí se lze často

⁵⁰ z angl. Initial Coin Offering

⁵¹ z angl. Initial Public Offering

setkat s označením, že „*uživatel hodluje*“ nebo „*dokud jsi jen hodler, nic nedaniš*“ a znamená to tu situaci, že uživatel vlastní nějaké kryptoměny, ale dále s nimi nic nedělá a z pouhého vlastnictví kryptoměn nemusí odvádět daň.

Obchodování s kryptoměnami

Jestliže se u dlouhodobého investora vžil pojem „*hodler*“, tak v případě obchodníka s kryptoměnami se jedná o označení „*trader*“. Vysoká volatilita kryptoměn je lákavá, protože může vést k velkým výdělkům, ale taktéž ke značným ztrátám. Během několika hodin jsou kryptoměny schopné změnit svou hodnotu i o více než deset procent, což by se na tradičních burzách zřejmě ani nemohlo stát vzhledem k ochranným mechanismům, čímž by v krajním případě mohlo být i zastavení obchodování. Každý trader by si měl, stejně jako v případě obchodování s jinými instrumenty, pozorně prostudovat dané kryptoměny a zvolit kvalitní platformu, kde lze s kryptoměnami obchodovat.

Těžba kryptoměn

Dalším způsobem, jak vydělat na kryptoměnách, je jejich těžba. Těžba je proces ověřování a potvrzování transakcí v síti, více viz kap. 1.4 Blockchain. K těžbě je zapotřebí pouze počítač a připojení k internetu.

Nákupy zboží a služeb

Kryptoměny sice nejsou nejběžnější způsob platby, nicméně lze nimi (zejména nejznámějším bitcoinem) platit v restauracích, obchodech i e-shopech za online služby. Nejjednodušší způsob, jak zjistit, kde kryptoměny přijímají, je na adrese [Coinmap.org](https://coinmap.org), kde například jen v Brně ukazuje 35 míst, kde jsou bitcoiny akceptovány.

Přijímání kryptoměn v obchodním styku

Druhá strana stejné mince je přijímání kryptoměn v obchodním styku. Přijímat kryptoměny za prodané zboží či služby lze dvěma způsoby. Prvním způsobem je situace, kdy má obchodník svou vlastní kryptoměnovou adresu a jedná se tak o skutečně realizovaný příjem. Druhým způsobem je situace, kdy obchodník využívá k příjmu kryptoměnové platby třetí stranu, například specializovanou platební bránu. Této bráně

⁵² FRANKENFIELD, J. Initial Coin Offering. In: *Investopedia* [online], 2018 [cit. 2019-3-16]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/i/initial-coin-offering-ico.asp>

zaplatí určité poplatky a příjem z prodeje dostane ve státní měně. V tomto případě se tak podnikatel reálně ani do kontaktu s kryptoměny nedostane. Tato nepřímá metoda je pro obchodníky velmi praktická, proto ji využívá většina obchodníků. Jako příklad lze uvést Alzu, která je největším internetových obchodem v ČR.

Platba mezd zaměstnancům

Velmi zajímavou oblastí je poskytování části mzdy ve formě bitcoinu či jiné kryptoměny. O této možnosti způsoby výplaty mezd většina lidí ani neví (dle dotazníkového šetření), že zákoník práce toto umožňuje. Dle zákoníku práce lze vyplácet část mzdy tzv. naturální mzdou.⁵³ Naturální mzdou jsou dle zákona považována i jiná materiální plnění, kam lze právě zařadit také kryptoměny. Kryptoměnou lze však platit pouze nad minimální mzdu, aby se nezabránilo oběhu zákonného platidla. Naturální mzda je součástí hrubé mzdy a počítá se tak v českých korunách, v českých korunách se také pošlou odvody a daň a část čisté mzdy se dle dohody se zaměstnancem vyplatí v kryptoměně. Vyplacená mzda v kryptoměně, kterou zaměstnanec obdrží, je již zdaněná. Zaměstnavatel se svým zaměstnancem musí uzavřít dodatek k pracovní smlouvě nebo dohodu o stanovení naturální mzdy, kde budou jasné podmínky o jejím poskytování.⁵⁴ Vzorová dohoda pro vyplácení kryptoměn zaměstnancům jako část mzdy je uveden v příloze této práce. Tento vzor je přebrán ze stránek české právní kanceláře Blockchain Legal⁵⁵, vyplněný dle smyšlených údajů o zaměstnavateli a zaměstnanci, ukázkové bitcoinové adresy z této práce a k ní vygenerovanému QR kódu.

Česká právní kancelář Blockchain Legal, která se specializuje na právní problematiku kryptoměn v českém prostředí, doporučuje následující postup pro vyplácení mezd v bitcoinech:

1. Získat souhlas zaměstnance.

⁵³ § 109, odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ze dne 21. dubna 2006, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ Urbaczka, P. Jak vyplácet mzdu v bitcoinech. In: *Bitperia stories* [online]. © 2018 [cit 2019-3-3]

Dostupné z:

<https://medium.com/bitperia-stories/n%C3%A1vod-jak-vypl%C3%A1cet-mzdu-v-bitcoinech-3fc086a2e200>

⁵⁵ viz 54

2. Vytvořit dodatek k pracovní smlouvě (případně uzavřít samotnou dohodu pro vyplácení naturální mzdy), ve kterém bude určena výše té části mzdy, která bude poskytována v naturální podobě, způsob vyplácení bitcoinů a také mechanismus výpočtu hodnoty vyplácených bitcoinů.
3. Dle pracovního práva je vše v pořádku nachystáno pro vyplácení mezd v bitcoinech.

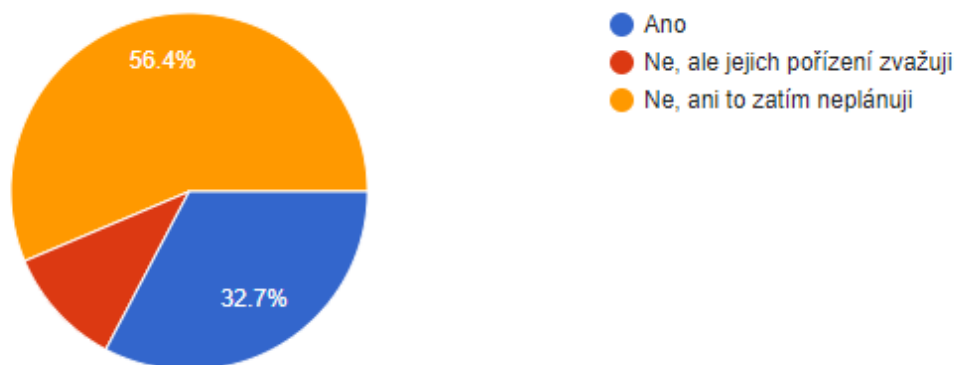
Je důležité také zmínit, že naturální formu odměny může mít jen mzda, nikoliv plat.

1.8 Průzkum veřejného mínění k používání a zdanění kryptoměn

V této části je uveden průzkum veřejného mínění občanů České republiky o kryptoměnách s cílem zjistit, jestli občané České republiky znají možnosti používání a získávání kryptoměn a jestli by ocenili pomoc při zdanění příjmů plynoucích z tohoto druhu aktiva.

Samotný průzkum je členěn na tři části, a to na část, ve které jsou společné otázky pro všechny a část, která má otázky rozdělené podle toho, zda respondent kryptoměny vlastní nebo ne.

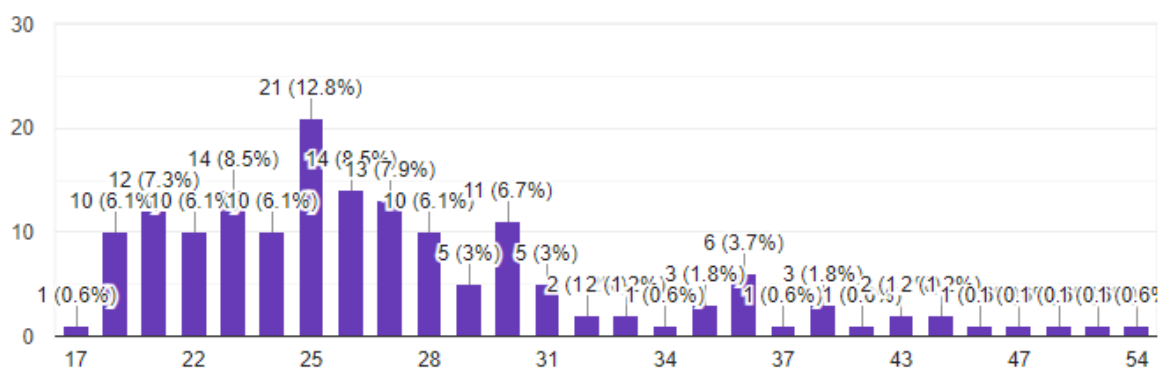
Výzkum probíhal formou dotazníkového šetření prostřednictvím aplikace Google Formuláře, byl nazván „*Kryptoměny – jejich používání a zdanění*“. Respondenti byli vybízeni k vyplnění dotazníku osobně, ale především také prostřednictvím internetu, konkrétně tematických skupin na platformě Facebook (bylo využito skupiny zaměřené na studenty a skupiny zaměřené na kryptoměnové nadšence). Celkem bylo přijato 175 unikátních odpovědí, kdy 10 respondentů o kryptoměnách slyšelo poprvé (s nimi dále dotazníkové šetření neprobíhalo), 54 respondentů kryptoměny vlastní, 18 respondentů kryptoměny nevlastní, ale uvažuje o tom a zbylých 93 respondentů kryptoměny nevlastní, ani o jejich pořízení neuvažuje.



Obrázek č. 6: Vlastníte nějaké kryptoměny?⁵⁶

1.8.1 Otázky společné pro všechny

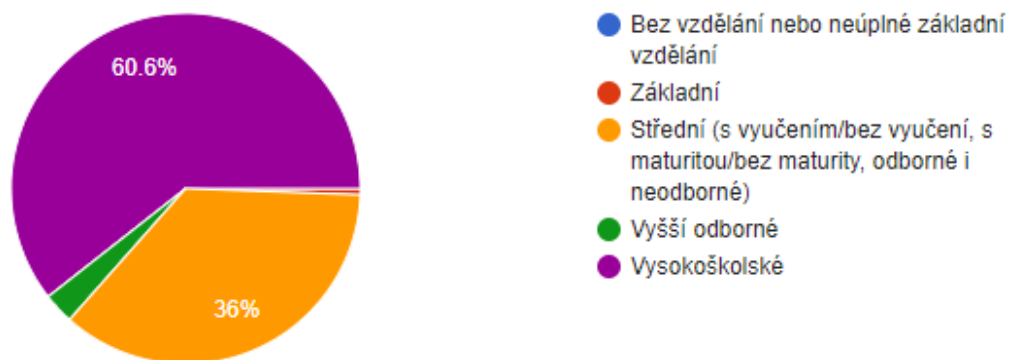
V úvodu dotazníkového šetření bylo za cíl zjistit základní charakteristiky dotazovaných a rozdělit je tak dle jejich věku, dosaženého vzdělání a pohlaví. Ze zkoumaných dat vyplývá, že největší část respondentů tvoří absolventi vysokých škol a respondenti ve věku okolo 25 let. Poměr mezi ženami a muži byl velmi vyrovnaný, mužská část populace tvořila 51,1 % dotazovaných a ženská část populace dosáhla 48,9 %.



Obrázek č. 7: Kolik je vám let?⁵⁷

⁵⁶ vlastní zpracování

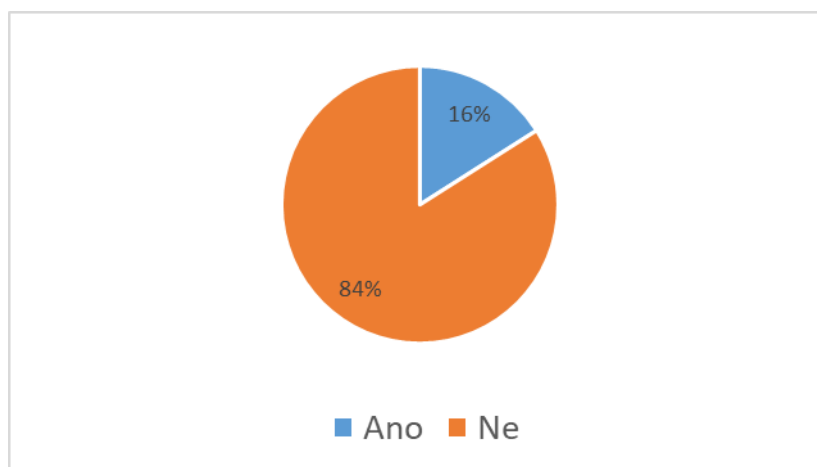
⁵⁷ vlastní zpracování



Obrázek č. 8: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?⁵⁸

1.8.2 Otázky pro respondenty nevlastníci kryptoměny

Tato část práce se zaměřila na početnější skupinu dotazovaných, tedy 111 respondentů, kteří kryptoměny nevlastní. Z následujícího grafu lze vidět, že pouze 16 % respondentů zvažuje pořízení kryptoměn. To může svědčit o nedůvěře lidí ke kryptoměnám, obzvlášť po tom, co se jejich ceny koncem roku 2018 prudce propadly.

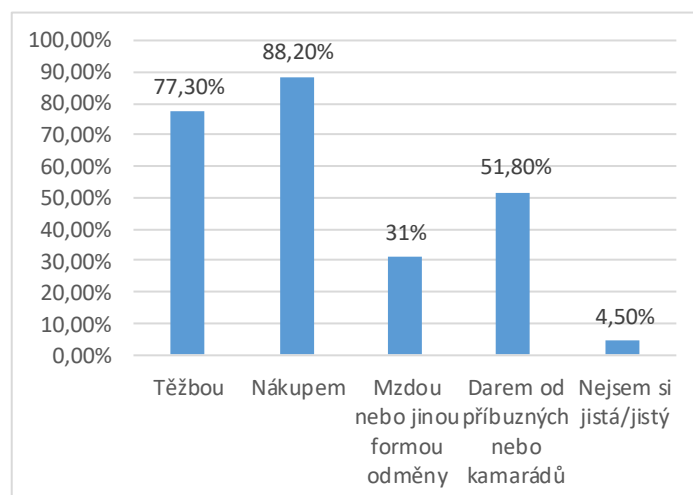


Obrázek č. 9: Zvažujete pořízení kryptoměn?⁵⁹

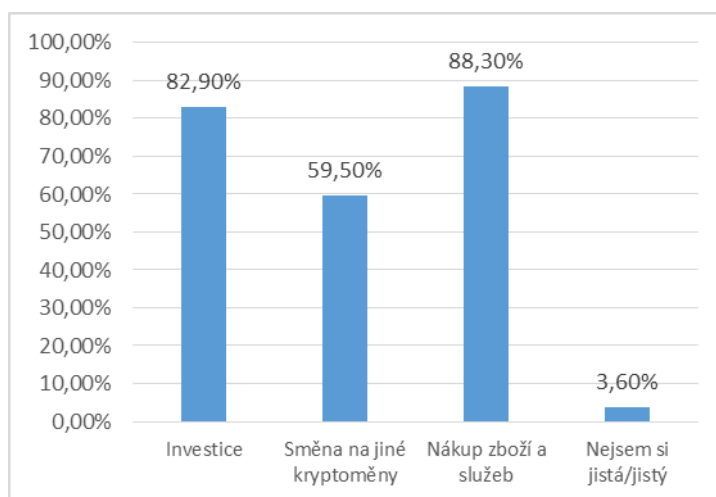
Další otázky respondentů nevlastníci kryptoměny se týkaly toho, jestli vědí, k čemu mohou kryptoměny používat a jak je mohou získat. Jak lze z následujících grafů vyčíst, názory respondentů se různily.

⁵⁸ vlastní zpracování

⁵⁹ vlastní zpracování



Obrázek č. 10: Jak lze získat kryptoměny?⁶⁰

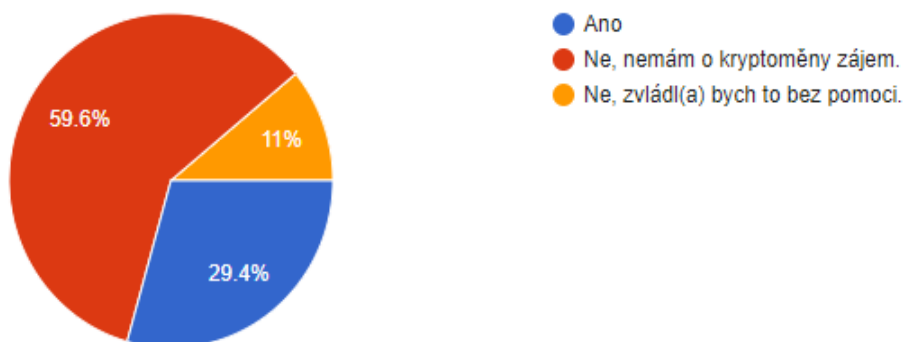


Obrázek č. 11: K čemu lze kryptoměny použít?⁶¹

Z vybraných odpovědí je patrné, že respondenti nevnímají kryptoměny pouze jako formu investice, ale také jako prostředek platby za zboží a služby. Poslední analyzovaná otázka se týkala toho, zda by respondenti ocenili pomoc při zdanění kryptoměn, kdyby nějaké měli. Z analyzovaných odpovědí vyplývá, že by pomoc ocenili i ti, kteří zatím pořízení kryptoměn neuvažují. Při osobním dotazování na doplnění této otázky vyplynulo najevo, že některé respondenty by přesvědčilo k nákupu kryptoměn to, že by bylo zdanění jednoduché (potažmo žádné) a legislativa jasnější.

⁶⁰ vlastní zpracování

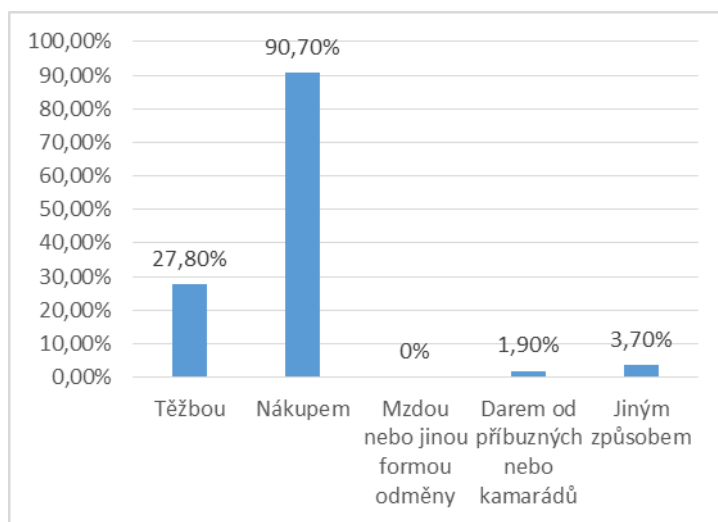
⁶¹ vlastní zpracování



Obrázek č. 12: Ocenil (a) byste pomoc se zdaněním příjmů z kryptoměn?⁶²

1.8.3 Otázky pro respondenty vlastníci kryptoměny

V této části práce se výzkum zaměřil na ty respondenty, kteří kryptoměny vlastní. Těchto dotazovaných bylo 54. Otázky se týkaly toho, jak kryptoměny získávají, k čemu je používají a jestli jim někdo při zdanění příjmů pomáhal.

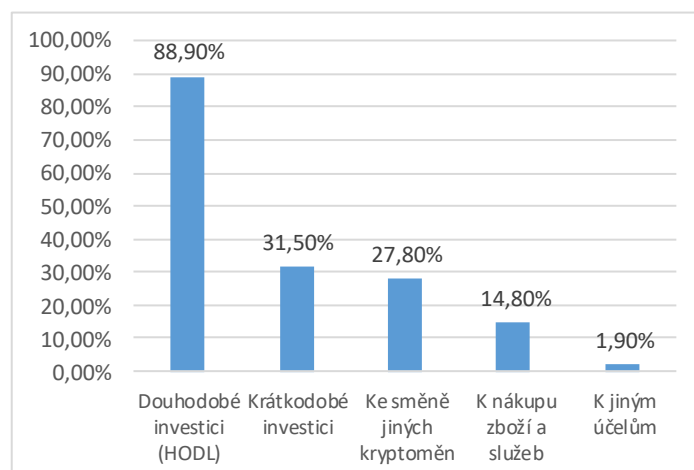


Obrázek č. 13: Jak získáváte kryptoměny?⁶³

Nejčastější způsob pořízení kryptoměn je jejich nákup. Nejméně časté je pak dostávat kryptoměny jako součást mzdy, ostatně o tomto způsobu ani většina dotazovaných, kteří nevlastnili kryptoměny, nevěděla.

⁶² vlastní zpracování

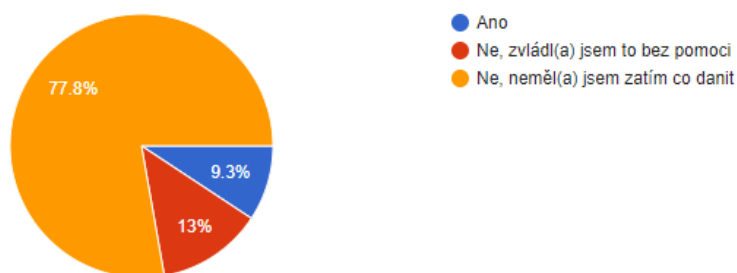
⁶³ vlastní zpracování



Obrázek č. 14: K čemu kryptoměny používáte?⁶⁴

Drtivá většina vlastníků kryptoměn na nich chce vydělat, proto je drží k dlouhodobé investici. Jen několik vlastníků kryptoměn s nimi platí za zboží a služby.

Poslední analyzovaná otázka se opět týkala zdanění příjmů z kryptoměn a u vlastníků kryptoměn bylo cílem zjištění, zda jim někdo při zdanění pomáhal nebo to zvládli sami. Při této otázce byla nabídnuta ještě jedna možnost a to ta, že zatím neměli co zdanit. Z analýzy jednotlivých odpovědí vyplynulo, že několik dotazovaných, kteří označili, že kryptoměny směňují, platí s nimi za zboží a služby a používají je ke krátkodobé investici, také zároveň označili, že zatím nepotřebovali danit. Jenomže tyhle všechny činnosti zdanění příjmů podléhají a jediná skutečnost, kdy by je uživatelé opravdu zatím nemuseli danit, je ta, že by vlastnili kryptoměny teprve krátce a zdanění příjmů by se jich tak týkalo až v následujícím roce. Dá se předpokládat, že pomoc při zdanění by potřebovalo více respondentů, než kteří tuto možnost zaznačili.



Obrázek č. 15: Pomáhal vám někdo se zdaněním příjmů z kryptoměn?⁶⁵

⁶⁴ vlastní zpracování

⁶⁵ vlastní zpracování

2. Kryptoměny, legislativa a daňová problematika

Cílem této kapitoly je zjistit, jak jsou kryptoměny definovány českými zákony, jak jsou kryptoměny v České republice regulovány a jaké jsou jejich daňové aspekty. Vzhledem k nadnárodní povaze kryptoměn zde budou také uvedeny způsoby regulace kryptoměn ve světě. Na příkladech zde budou uvedeny země, které kryptoměny zakazují a země, které kryptoměny přijaly a nějakým způsobem je regulují. Také zde bude uvedena legislativa konkrétní země s vyhlášeným přívětivým přístupem ke kryptoměnám. Dále bude popsáno řešení problematiky DPH u kryptoměn, do jakých kategorií mohou příjmy z kryptoměn spadat a co vše bude podléhat zdanění.

2.1 Legislativa v České republice

Následující podkapitola řeší vztah České republiky ke kryptoměnám. Zdroje, o které se tato kapitola opírá, jsou poněkud omezené. Ustanovení zákonů jsou doplňovány vyjádřením Generálního finančního ředitelství a České národní banky. České zákony nejsou zatím na kryptoměny připraveny a je tak proto pravděpodobné, že se právní úprava bude v budoucnosti měnit. Změna právní úpravy je rozhodně žádoucí.

Legislativa České republiky není pro kryptoměny dostatečná, to však neznamená, že se může obcházet. V této podkapitole bude předložena právní povaha kryptoměn a odkazy na příslušná zákonná ustanovení, která se kryptoměn týkají.

2.1.1 Co jsou kryptoměny podle zákona?

Jak zákon definuje kryptoměny? Přesná definice kryptoměn v zákonech prozatím není, je proto potřeba postupovat podle již platných právních předpisů a někam kryptoměny zařadit.

Jsou to měny, jak mají ve svém názvu? Nebo snad elektronické peníze? Či snad mají povahu cenných papírů?

Kryptoměny svou povahou nenaplňují klasické charakteristiky měny, tedy prostředek směny, uchovatel hodnot a účetní jednotku. Nejsou ani schopny udržovat stabilní kupní sílu, což ani není jejich cílem. Rozhodně se tedy nejedná o měnu.

Kryptoměny nemůžeme považovat ani za elektronické peníze. Dle zákona o platebním styku musí elektronické peníze představovat pohledávku vůči tomu, kdo ji vydal.⁶⁶ Vzhledem k tomu, že kryptoměny vznikají na základě dat v protokolu a nevydává je žádná instituce, nesplňují tuto podmínku a o elektronické peníze se taktéž nejedná.

Kryptoměny také nemají povahu cenných papírů, neboť cenným papírem je dle občanského zákoníku taková „*listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést*“⁶⁷. Žádné takové právo kryptoměny neobsahují. Nemůžou být tedy považovány za cenný papír.

Ani dle vyjádření České národní banky nejsou kryptoměny měnou ani penězi ani nemají povahu cenného papíru. Samotný postoj ČNB ke kryptoměnám je spíše neutrální a tehdejší viceguvernér Mojmír Hampl o kryptoměnách prohlásil: „*Nepomáhat a nechránit*“.⁶⁸

Výsledkem tedy je, že se z hlediska českého soukromého práva, jedná o věc, konkrétně podle občanského zákoníku⁶⁹ o ***nehmotnou, movitou, zastupitelnou věc***.

V žádném zákoně zatím nevidíme slovo „*kryptoměny*“. Jediný zákon, který reflektuje existenci virtuálních měn, je zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Tento zákon definuje virtuální měnu jako „*elektronicky uchovávanou jednotku bez ohledu na to, zda má nebo nemá emitenta, a která není peněžním prostředkem podle zákona o platebním styku, ale je přijímána jako platba za zboží nebo služby i jinou osobou odlišnou od jejího emitenta*“.⁷⁰ Tento zákon také definuje povinné osoby, které musí při každém podezřelém obchodu identifikovat své klienty. Povinné osoby by měly posoudit

⁶⁶ §4 zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ze dne 11. října 2017, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ § 514 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník (nový), ze dne 3. února 2012, ve znění pozdějších předpisů, dále jen NOZ

⁶⁸ WOLF, K. Náš postoj ke kryptoměnám? Nepomáhat, nechránit, neškodit, nevodit za ruku. In: lupa.cz [online]. © 2017 [cit. 2018-11-2]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2017/cl_17_171221_hampl_lupa.html

⁶⁹ Rozdělení věcí: nehmotné § 496 odst. 2, movité § 498 odst. 2, zastupitelné § 499 zákona NOZ

⁷⁰ § 2 odst. 1, písm. l, zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ze dne 5. června 2008, ve znění pozdějších předpisů

všechny transakce nad hodnotu 1 000 EUR a všechny transakce nad 15 000 EUR by měly vždy jako podezřelý obchod oznámit.⁷¹

2.1.2 Je potřeba mít živnost?

Další zákon, do kterého je nutno nahlédnout při používání kryptoměn, je živnostenský zákon. Ten dokáže odpovědět na specifickou otázku, zda je nutná živnost nebo jiné podnikatelské oprávnění při používání kryptoměn. V živnostenském zákoně je definována živnost jako „*soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem*“⁷². Tato definice je poněkud obecná a hned v následujícím paragrafu zákon vymezuje ty činnosti, které živností nejsou, jako například činnost zubařů, auditorů a mnohé další.⁷³ Používání kryptoměn zde uvedeno není. Nové činnosti se zpravidla nestihnou tak rychle vyloučit nebo na ně zákonodárce zapomene, jako tomu bylo například u poskytování sexuálních služeb mezi lety 1991 a 1996. Tyto služby nebyly v zákoně v tomto období vyloučeny, ale neznamenalo to, že by na prostituci stát pohlížel jako na živnost.⁷⁴

V případě samotné spekulace s kryptoměnami, nejsou naplněny znaky podnikání. V takovém případě se zhodnocuje pouze vlastní majetek, není zde naplněn prvek aktivní činnosti a pro tuto činnost živnostenské oprávnění nepotřebuje. Jiná situace je u těžby kryptoměn. Těžba je poskytování služeb třetím osobám za ověřování transakcí. Zde je naplněn prvek aktivní činnosti a jedná se o živnost volnou. Zde je potřeba živnostenské oprávnění pro obor „*Poskytování software, poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti a webové portály*“⁷⁵.

2.1.3 Účetní aspekty kryptoměn

U právnických osob se při výpočtu daně z příjmu vychází z účetnictví, proto je potřeba zmínit v této kapitole také vybraná specifika týkající se účtování kryptoměn.

⁷¹ Metodický pokyn č. 2 Finančního analytického útvaru Ministerstva financí ze dne 16. září 2013 určený povinným osobám O přístupu povinných osob k digitálním měnám

⁷² § 2, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ze dne 2. října 1991, ve znění pozdějších předpisů

⁷³ § 3 téhož zákona

⁷⁴ HANYCH, M. et al. *Zdanění kryptoměn*. Brno: Simple Tax: 2018, p. 7. ISBN 978-80-87934-07-4.

⁷⁵ Příloha č. 4 k zákonu č. 455/1991 Sb., živnost volná, č. 56

O výnosech se v českém účetnictví účtuje bez ohledu na okamžik zaplacení nebo přijetí⁷⁶. V případě prodeje kryptoměn může okamžik výnosu nastat tehdy, kdy je kupujícímu umožněno fakticky s kryptoměnou nakládat nebo také v okamžiku vzniku nároku prodávajícího na odměnu z transakce. Nárok na odměnu z transakce může být zaznamenán ve smlouvě či daňovém dokladu, ke kryptoměnám však často takové doklady vystavovány nejsou. Vzhledem k povaze kryptoměn a jejich zápisu do blockchainu jsou ale transakce bez výhrad zaznamenány. Nárok na odměnu vzniká současně s okamžikem potvrzení transakce v blockchainu, což je zároveň ten okamžik, kdy může kupující s kryptoměnou fakticky nakládat. V případě prodeje kryptoměn se tedy o výnosech účtuje k datu potvrzení transakce v blockchainu. V případě směny kryptoměn za jiné kryptoměny či zboží a služby nastane okamžik výnosu až tehdy, dojde-li k oběma převodům.⁷⁷

Všechny účetní jednotky musí vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny, proto i kryptoměny v podniku musí být oceněny v českých korunách. Doporučovaný způsob, jak stanovit hodnotu kryptoměn v CZK, je vzít průměrné ceny ze tří největších světových burz a z USD či EUR je následně převést dle vyhlášeného kurzu ČNB na CZK. Vhodné je o způsobu ocenění kryptoměn zřídit interní předpis, kterým se ve všech dalších případech bude firma řídit.

Oceňování kryptoměn se pak řídí běžnou právní úpravou. Kryptoměny jsou oceněny pořizovacími cenami v případě jejich nákupu a vlastními náklady v případě jejich těžby⁷⁸. O kurzových rozdílech se neúčtuje.⁷⁹

Zařazení kryptoměn do majetku firmy byla další poměrně problematická oblast. Zařazení do *dlouhodobého nehmotného majetku* připadalo v úvahu tehdy, když firma vlastnila kryptoměny jako dlouhodobou investici. V případě, že firma držela kryptoměny krátkodobě, například pro směnu kryptoměn za jiné kryptoměny nebo za zboží a služby, bylo vhodné uvažovat o zařazení do kategorie *zboží* nebo *zásob*. Kryptoměny, které vznikly těžbou, se mohly účtovat jako *výrobky*. Rozhodně by se nemělo vyskytovat zařazení kryptoměn k ceninám ani k dlouhodobému finančnímu

⁷⁶ § 3 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ze dne 12. prosince 1991, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁷ viz 74, p. 12

⁷⁸ § 25, odst. 1, písm. c), d), h), i) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁹ viz 74, p. 14

majetku. Kryptoměny svou povahou nesplňují náležitosti cenin, cenných papírů, podílů, zápůjček ani úvěrů.⁸⁰

V květnu 2018 však vydalo Ministerstvo financí stanovisko⁸¹, ve kterém doporučuje účtovat a vykazovat kryptoměny jako zásoby „svého druhu“⁸² bez ohledu na to, za jakým účelem jsou drženy.

2.1.4 Elektronická evidence tržeb

Je důležité také zmínit, že se kryptoměny dočkaly své úpravy v zákoně o elektronické evidenci tržeb.⁸³ Poplatníci daně z příjmů FO a daně z příjmů PO jsou zároveň subjekty evidence tržeb.⁸⁴ Podle metodického pokynu Generálního finančního ředitelství splňuje i platba pomocí virtuálních měn náležitosti evidovaných tržeb. Každý subjekt, který má povinnost vést elektronickou evidenci tržeb, má také povinnost při platbě zboží či služeb pomocí kryptoměn vydat evidenční doklad.⁸⁵

2.1.5 Shrnutí

Tato podkapitola obsahuje přehledné shrnutí toho, jak se česká legislativa ke kryptoměnám staví a z jakých zákonů se při vymezení kryptoměn vychází.

Kryptoměny dle zákona jsou nehmotnou věcí movitou a také zastupitelnou. Nejedná se o měnu, elektronické peníze ani cenné papíry. V případě spekulace s kryptoměnami v rámci správy vlastního majetku, kdy se kryptoměny nevyužívají v rámci prodeje zboží a služeb, není za potřebí živnostenského oprávnění. Těžba kryptoměn se bere jako živnost volná a pro ni je nutné mít živnost. Platba pomocí kryptoměn spadá pod evidované tržby a subjekt má také povinnost vést elektronickou evidenci tržeb.

Následující tabulka zobrazuje, ve kterých zákonech lze kryptoměny najít a jak s kryptoměnami dle české legislativy zacházet.

⁸⁰ viz 74, p. 13

⁸¹ Sdělení Ministerstva financí k účtování a vykazování digitálních měn. Ministerstvo financí. 15. 5. 2018. Dostupné z:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/aktuality-a-metodicka-podpora/2018/sdeleni-ministerstva-financi-k-uctovani-31864>

⁸² ve smyslu § 9 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Zákon č. 112/2016 Sb., o elektronické evidenci tržeb, ze dne 16. března 2016, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ § 3 odst. 1 téhož zákona

Tabulka č. 3: Jak zacházet s kryptoměny dle českého práva? ⁸⁶

ZÁKON	PODSTATA	POZNÁMKA
Zákon o platebním styku	Kryptoměny <i>nejsou elektronické peníze</i>	Kryptoměny nepředstavují pohledávku vůči tomu, kdo ji vydal
Nový občanský zákoník	Kryptoměny <i>nejsou cenným papírem</i>	Kryptoměny v sobě nezahrnují právo
Nový občanský zákoník	Kryptoměny <i>jsou věci</i>	Jedná se o věc nehmotnou, movitou, zastupitelnou
Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu	Existence virtuálních měn	Definice virtuálních měn, vymezení povinných osob při podezřelém obchodu
Zákon o živnostenském podnikání	Živnost pro těžbu kryptoměn	Těžba je poskytování služeb třetím osobám za úplatu
Zákon o elektronické evidenci tržeb	Subjekty evidence tržeb	Platba pomocí virtuálních měn podléhá EET, je potřeba vydávat evidenční doklady

2.2 Regulace kryptoměn ve světě

Čím více roste obliba a rozsah použití kryptoměn, tím více to zajímá vlády a regulátory jednotlivých států. Kryptoměny pro svou decentralizovanou podobu jsou však těžko regulovatelné. Regulovat kryptoměny jako takové ve své podstatě nelze. Regulovat kryptoměny je možné pouze ve smyslu používání kryptoměny nebo danění zisků z těžení kryptoměn.

Kryptoměny jsou ze své podstaty nadnárodní, neznají státní hranice. Nákupy kryptoměn, platby i směny probíhají po celém světě v každý okamžik, mají globální dosah. Je proto žádoucí orientovat se v přístupu některých zemí ke kryptoměnám.

Přístupy jednotlivých zemí ke kryptoměnám se různí. Některé země kryptoměny povolují, některé zase zakazují a některé se zatím k otázce kryptoměn dosud oficiálně

⁸⁵ Generální finanční ředitelství. Evidence tržeb: Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb. In: *etržby* [online]. © 2016 [cit. 2019-3-17]. Dostupné z: http://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Metodika-k-evidenci-trzeb_v1.0.pdf

⁸⁶ Vlastní zpracování

nevyjádřily. Ve většině států probíhá regulace tak, že stát zařadí kryptoměny do již existujících právních kategorií (věci, komodity, peníze, investiční nástroje,...).

Postoje jednotlivých států pak dokáží výrazně ovlivnit vývoj ceny kryptoměn.

V následujících podkapitolách budou vybrané státy světa rozděleny podle jejich přístupu ke kryptoměnám a to sice, zda je u nich používání kryptoměn zakázáno nebo povoleno a nějakým způsobem regulováno.

2.2.1 Kde jsou kryptoměny zakázány

Ve většině zemích jsou kryptoměny vítány, stále jsou ale také země, které kryptoměnám nedůvěřují. Těmto státům se nelíbí vysoká volatilita kryptoměn, jejich decentralizovaná povaha a vnímají je jako něco, co může ohrozit jejich současné měnové systémy a může se spojit s nezákonnými činnostmi, jako je obchod s drogami a praní peněz.

Některé země úplně zakázaly digitální platidla, jiné země se zase pokusily přerušit jakoukoliv podporu z bankovního a finančního systému, která je pro obchodování a využívání kryptoměn nezbytná.

Mezi státy, které kryptoměny zakazují, patří: Rusko, Čína, Vietnam, Bolívie, Ekvádor a Kolumbie.⁸⁷

Rusko

Rusko by zřejmě mohlo spadat spíše do druhé části, ale zde je zařazeno z toho důvodu, že je tu používání kryptoměn pro platbu zboží a služeb zakázáno. Je ale možné, že v roce 2019 budou kryptoměny uznány jako legální. Vláda hodlá proti praní špinavých peněz bojovat, což bude jistě znamenat větší dohled a regulaci, která nakonec povede k přijetí kryptoměn.⁸⁸

Čínská lidová republika

Čínská lidová republika je jako jedna z hlavních světových ekonomik tím nejpřísnějším regulátorem kryptoaktiv na světě. Bitcoin je zde zcela zakázán. V roce 2017 vláda

⁸⁷ BAJPAI, P. Countries where Bitcoin is legal & illegal. In: *Investopedia* [online]. © 2019 [cit. 2019-2-22]. Dostupné z:

<https://www.investopedia.com/articles/forex/041515/countries-where-bitcoin-legal-illegal.asp>

⁸⁸ MURRAY, Sarah. The World of Cryptocurrencies. In: *Medium* [online]. © 2018 [cit. 2019-2-20]. Dostupné z: <https://medium.com/@baanx/the-world-of-cryptocurrencies-3d174c03d360>

zakázala vydávání nových decentralizovaných měn a projektů (ICOs), následně rázně zakročila proti těžařům. Nakonec ukončila provoz společností, které s kryptoměny obchodovaly a zmrazila jim bankovní účty. Navíc také zablokovala přístup počítačů i telefonních zařízení na stránky, které jsou s kryptoměny spojovány. Prezident Si Ťin Pching se těmito způsoby snaží omezit odliv kapitálu ze země.⁸⁹

Ještě před samotným zákazem těžby kryptoměn, byli čínští těžaři největšími přispěvateli svých těžebních výkonů do bitcoinové sítě. V Číně také sídlila největší kryptoměnová burza na světě, Binance. Svou činnost zde však musela také ukončit. Po zákazu těžařů i burzy přestaly podnikat v Číně a přesunuli svá sídla do jiných zemí.⁹⁰

Vietnam

Vietnamská vláda a její státní banka nepovažují Bitcoin za legální platební metodu, ale kryptoměnové investice regulovány nejsou.

Bolívie, Ekvádor a Kolumbie

Centrální banka v Bolívii zakazuje používání kryptoměn. V Kolumbii není povoleno používat kryptoměny ani s nimi investovat. V Ekvádoru byly kryptoměny zakázány na základě většinového hlasování v národním shromáždění.⁹¹

2.2.2 Kde jsou kryptoměny přijaty a regulovány

Některé země s používáním kryptoměn souhlasily nepřímým, že provedly určitý regulační dohled, speciálně vymezený pro kryptoměny. Kryptoměny však nejsou legálně přijatelné jako zákonná platidla zemí (vyjma Japonska, viz dále).⁹²

Země se přizpůsobují kryptoměnám dílčími změnami právního řádu, typicky jde o oblast boje proti praní špinavých peněz, popřípadě oblast daní. Některé státy zase zvolily přístup „*počkáme a uvidíme*“.

Vybrané státy, u kterých bude jejich způsob regulace kryptoměn popsán: Spojené státy americké, Kanada, Japonsko, státy Evropské unie, postoj G20.

⁸⁹ MAREK P. Přehled regulací kryptoměn ve světě – část druhá. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/prehled-regulaci-kryptomen-ve-svete-cast-druha/>

⁹⁰ Kryptoměnová burza Binance přemístila své sídlo na Maltu, aby spadala pod benevolentnější evropskou právní úpravu.

⁹¹ viz 87

⁹² viz 87

Spojené státy americké

Spojené státy americké zaujímají obecně pozitivní postoj vůči kryptoměnám. Nemají jednotnou normu upravující kryptoměny, ale úřad amerického Ministerstva financí pro vynucování finančních zločinů (*The U.S. Department of Treasury's Financial Crimes Enforcement Network*) vydal několik prohlášení, která upravují problematiku nakládání s kryptoměnami. Ministerstvo financí nepovažuje kryptoměny za měnu, ale za „obchodování s peněžními službami“. Touto definicí spadají kryptoměny pod Zákon o bankovním tajemství (*Bank Secrecy Act*). Tento zákon stanoví, že směny a zprostředkovatelé plateb musí dodržovat určité povinnosti, jako je vykazování, registrace a vedení záznamů.⁹³

Kanada

Kanada stejně jako Spojené státy zaujímá obecně pozitivní přístup ke kryptoměnám, přičemž zajišťuje, aby kryptoměny nebyly používány k praní špinavých peněz. Canada Revenue Agency považuje kryptoměny za komodity, což znamená, že kryptoměnové transakce jsou považovány za barterové transakce a generované příjmy jsou považovány za příjmy z podnikání. Kanada považuje směnu kryptoměn za obchodování s peněžními službami, čímž spadají kryptoměny pod působnost zákonů o praní špinavých peněz. Kryptoměnové směnárny se musí registrovat u Centra finančních transakcí a reportů analýz v Kanadě (Financial Transactions and Reports Analysis Centre of Canada), musí zde hlásit jakékoliv podezřelé transakce, dodržovat předpisy a uchovávat určité záznamy. Některé větší kanadské banky dokonce zakázaly použití svých platebních karet pro kryptoměnové transakce.⁹⁴

Japonsko

Japonsko je v regulaci kryptoměn nejpokrokovější. V dubnu 2017 uznala japonská vláda Bitcoin a další digitální měny za legální platební prostředek podle zákona o platebních službách. Japonsko je největším světovým trhem Bitcoinu a v prosinci

⁹³ viz 87

⁹⁴ viz 87

2017 rozhodla vnitrostátní daňová agentura o tom, že zisky z kryptoobchodů by měly být považovány za "různé příjmy" a investoři by měli být zdaněni ve výši 15% -55%.⁹⁵

Evropská unie

V Evropské unii zatím neexistuje jednotná úprava týkající se kryptoměn. Regulace kryptoměn spadá pod jednotlivé legislativy členských států. Jediné, doposud přijaté zákony, které se týkají kryptoměn, jsou:

- pátá směrnice proti praní špinavých peněz a financování terorismu z roku 2018⁹⁶
a
- rozsudek Soudního dvora EU ve věci Hedqvist z roku 2015⁹⁷.

V dubnu 2018 Evropský parlament přijal návrh Evropské komise na změnu čtvrté směrnice o boji proti praní špinavých peněz (AMLD). Tímto zpřísněním zákona vznikla pátá směrnice, která, mimo jiné, nařídila, aby všechny burzy, směnárny, peněžky a platformy spadaly do působnosti AMLD, takže tyto instituce budou muset verifikovat své klienty a zamezit tak anonymním transakcím. Návrh uvedl také definici virtuálních měn, které jsou popsány jako „*digitální znázornění hodnoty, která není vydána centrální bankou ani orgánem veřejné moci ani není nutně spojena s fiat měnou, je však fyzickými nebo právníky osobami přijímána jako platební prostředek a může být elektronicky převáděna, uchovávána nebo obchodována*".⁹⁸

Dalším důležitým mezníkem byl rozsudek Soudního dvora EU z roku 2015, kterým byla vyřešena otázka provozování směnárny kryptoměn za fiat. Žádost o rozhodnutí soudního dvora byla předložena v rámci sporu mezi *Skatteverket*⁹⁹ a Davidem Hedqvistem, který provozoval ve Švédsku jednu z takovýchto směnáren. Hedqvist požádal švédskou komisi pro daňové právo o předběžné stanovisko, jestli z nákupu

⁹⁵ Cryptocurrency regulations in Japan [online]. *ComplyAdvantage.com*, ©2019 [cit. 2019-2-20]. Dostupné z: <https://complyadvantage.com/knowledgebase/crypto-regulations/cryptocurrency-regulations-japan/>

⁹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32015L0849>

⁹⁷ Rozsudek soudního dvora EU ze dne 22. října 2015, věc C-264/14 *Hedqvist*. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62014CJ0264>

⁹⁸ Stanovisko Evropské centrální banky ze dne 12. října 2016 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849. In: *Úřední věstník Evropské unie*, C 459/3. Dostupné také z: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/celex_52016ab0049_cs_txt.pdf

⁹⁹ švédská daňová správa

a prodeje bitcoinů musí být odváděna DPH. Švédská komise rozhodla, že se na tuto směnárenskou službu vztahuje osvobození od daně. Tohle rozhodnutí následně soudně napadl Švédský orgán finanční správy, a tak Švédský nejvyšší správní soud rozhodl přerušit řízení a pomocí tzv. prejudiciální otázky požádal o vyjádření Soudní dvůr. Soudní dvůr následně rozhodl, že se na bitcoiny, resp. jiné kryptoměny, vztahuje osvobození od DPH.¹⁰⁰

G20

Skupina největších ekonomik světa představovaná ministry financí a guvernéry centrálních bank se sešla 1. prosince 2018 v Buenos Aires, kde vydala prohlášení, týkající se kryptoměn. Jejím cílem je vytvořit regulační rámec a systém dohledu nad kryptoměnami. Především chtějí předcházet praní špinavých peněz, financování terorismu a daňovým únikům.

Zástupci těchto zemí doporučují větší kontrolu nad mezinárodními pohyby kryptoměn, kterou by mohlo přinést mezinárodní zdanění. Celková právní infrastruktura by se musela vybudovat, aby také v konečném důsledku přiblížila kryptoměny k veřejnosti a ujasnila pravidla pro používání kryptoměn. V roce 2019 povede setkání G20 Japonsko, které je na trhu s kryptoměnami jedním z lídrů, proto lze očekávat zintenzivnění spolupráce při mezinárodním řešení kryptoměnové problematiky.¹⁰¹

2.2.3 Shrnutí

Tato podkapitola představuje shrnutí postavení kryptoměn ve světě a různé přístupy k terminologii kryptoměn.

¹⁰⁰ VLČEK, F. Burzy a DPH – rozsudek Soudního dvora EU ve věci Hedqvist. In: *Cofola 2018*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Str. 86. ISBN 978-80-210-9006-4

¹⁰¹ Budoucnost kryptoměn podle G20. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-01-01]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/co-je-kryptomena/>

Tabulka č. 4: Regulační rámec pro kryptoměny a jejich právní postavení ve světě¹⁰²

KRYPTOMĚNY ZAKÁZÁNY ABSOLUTNĚ:	KRYPTOMĚNY ZAKÁZÁNY IMPLICITNĚ:	REGULACE KRYPTOMĚN PODLE DAŇOVÉHO PRÁVA:	REGULACE KRYPTOMĚN PODLE PRÁVA AMLD:	REGULACE KRYPTOMĚN PODLE OBOU ZPŮSOBŮ:
--------------------------------------	---------------------------------------	--	--	--

Alžírsko	Bahrajn	Argentina	Česká republika	Austrálie
Bolívie	Bangladěš	Bulharsko	Estonsko	Dánsko
Egypt	Čína	Finsko	Gibraltar	Japonsko
Írák	Dominikánská rep.	Island	Hong Kong	Kanada
Maroko	Indonésie	Itálie	Jersey	Švýcarsko
Nepál	Írán	Izrael	Jižní Korea	
Pákistán	Katar	Jižní Afrika	Kajmanské ostrovy	
Spojené arabské em.	Kolumbie	Norsko	Kostarika	
Vietnam	Kuvajt	Polsko	Lichtenštejnsko	
	Lesotho	Rakousko	Lotyšsko	
	Litva	Rumunsko	Lucembursko	
	Macao	Rusko	Man	
	Omán	Slovensko	Singapur	
	Saudská Arábie	Španělsko		
	Thajsko	Švédsko		
	Tchaj-van	Velká Británie		

Zajímavým faktem je to, že název, který regulační orgán pro kryptoměny zvolí, poskytne často náhled na jejich přístup k samotné regulaci kryptoměn. Běžně se objevují u kryptoměn termíny, které zobrazuje následující tabulka.

¹⁰² Vlastní zpracování na základě Regulation of Cryptocurrency Around the World. *Library of Congress* [online]. © 2019 [cit. 2019-2-10]. Dostupné z: <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php#eu%20members>

Tabulka č. 5: Terminologie kryptoměn ve vybraných státech světa¹⁰³

ZEMĚ	KLASIFIKACE
Austrálie Argentina Thajsko	Digitální měna (digital currency)
Kanada Čína Tchai-wan	Virtuální komodita (virtual commodity)
Švýcarsko	Platební tokeny (payment token)
Itálie Libanon	Cyber měna (cyber currency)
Německo	Krypto-tokeny (crypto-token)
Kolumbie Libanon	Elektronická měna (electronic currency)
Honduras Mexiko	Virtuální aktiva (virtual asset)

2.2.4 Legislativa na Maltě

Malta byla vybrána jako přívětivá země pro kryptoměny z toho důvodu, že je zemí, která jako první představila právní rámec pro používání kryptoměn. Tři nové zákony byly schváleny parlamentem a mohou se stát inspirací i pro další státy.

Maltský parlament spolupracoval s odborníky z daného odvětví, aby právní rámec splnil standardy boje proti praní špinavých peněz a zároveň neomezoval technologickou inovaci v tomto dynamicky se rozvíjejícím odvětví.

Od 1. listopadu 2018 budou všechny společnosti, které působí na Maltě, požadovat podrobné licencované certifikace. To v praxi znamená, že každá existující

¹⁰³ Vlastní zpracování na základě Different Approaches to Cryptocurrency Regulation. In: *Avatrade* [online]. © 2018 [cit. 2019-2-2]. Dostupné z: <https://www.avatrade.com/blog/cryptocurrencies/cryptocurrency-regulation>

blockchainová technologie bude cenzurována a dostatečně sledována vládními agenturami. Výhodou pro uživatele a investory bude jistě větší bezpečnost.

Maltský parlament popsal tři základní složky, které jsou nezbytné pro uplatňování těchto předpisů. Těmito složkami jsou:

- Zákon o virtuálních finančních aktivech¹⁰⁴,
- Maltský úřad pro digitální inovace¹⁰⁵ a
- Zákon o inovativních technologiích a službách¹⁰⁶.

Zákon o virtuálních finančních aktivech si klade za cíl najít způsob regulace a zároveň posilování odvětví kryptoměn, přičemž hodlá zajistit ochranu finančních investic pro uživatele virtuální měny. Zákon stanovuje určité podmínky, které musí splňovat nově založené kryptoměny v zemi i podmínky pro zprostředkovatele kryptoměnových funkcí. Zákon se vztahuje na takové subjekty, jako jsou kryptoměnové směnárny, poskytovatelé peněženek, analyzátoři blockchainových protokolů (zejména platform pro výpisy ICOs) a manažeři portfolia. Podle tohoto zákona musí všechny firmy, které vydávají kryptoměny a provádějí ICOs, připravit jasné dokumenty, jako je tzv. *white paper project*, tedy takový dokument, který vysvětluje novou technologii a obsahuje plán projektu včetně popisu jeho proveditelnosti.

Maltský úřad pro digitální inovace je pověřen pro regulaci celkového sektoru blockchain v zemi. Je rozhodujícím činitelem co se týká kryptoměn a technologie blockchain. Dále je také odpovědný za schvalování činností jakéhokoliv subjektu, který má v úmyslu provádět jakoukoliv aktivitu související s kryptoměnami.

Zákon o inovativních technologiích a službách klasifikuje blockchainové projekty do různých kategorií. Poskytuje tak rámec, podle kterého jsou všechny cenzurované a schválené firmy, které využívají blockchain, náležitě uznány zákonem. Tento zákon je považován za základní stavební kámen pro celý proces regulace kryptoměn, protože definuje všechny pojmy týkající se blockchainu, kryptoměn a tzv. technologie

¹⁰⁴ Virtual Financial Assets Act (VFAA)

¹⁰⁵ Malta Digital Innovation Authority (MDIA)

¹⁰⁶ Innovative Technology Arrangement and Services Act (ITAS)

„distributed ledger technology“¹⁰⁷. Navíc poskytuje informace o tom, co je pro který subjekt kdy relevantní.

Všechny tři složky jsou provázány a aktivně spolupracují na dosažení společného cíle.¹⁰⁸

2.3 Daňová problematika kryptoměn

Následující podkapitola popisuje specifika zdanění kryptoměn. Poukazuje také na možnosti a povinnosti plátců této daně. Velká část informací je přebírána z názorů a doporučení daňových poradců, kteří se problematikou zdanění kryptoměn zabývají.

Přístup ke kryptoměnám se liší z hlediska daně z příjmů a z hlediska DPH. Ve státech západní Evropy lze brát inspiraci pro vztah kryptoměn a DPH. Daň z přidané hodnoty je v rámci Evropské unie řešena jednotnou úpravou. Co se však týče daně z příjmů, ta je pouze daní České republiky a je jen na ní, jak bude tato problematika řešena.

2.3.1 DPH

Daň z přidané hodnoty je v ČR upravena na základě evropské unijní úpravy. Dle rozhodnutí Soudního dvora EU (viz kap. 2.2.2) směna kryptoměn nepodléhá DPH a není zde nárok na odpočet. Řešení otázky DPH u kryptoměn není ale jen tak prosté.

2.3.1.1 DPH u těžby

Samotná těžba kryptoměn nespadá do předmětu DPH. Těžba kryptoměn je poskytování služeb za úplatu třetím osobám, ale tato úplata je považována za nepravidelnou a nejistou, takže se dle Soudního dvora EU nejedná o ekonomickou činnost, která by podléhala DPH. Tento postoj jako první zaujala anglická finanční správa (HMRC) a byl následně převzat i do komentáře ke směrnici o společném systému DPH.¹⁰⁹

¹⁰⁷ něco jako distribuovaná účetní kniha

¹⁰⁸ Malta Becomes The First Country To Regulate Cryptocurrency. In: *Aberdeen* [online]. © 2018 [cit 2019-3-26]. Dostupné z: <https://www.aberdeen.com/techpro-essentials/malta-becomes-the-first-country-to-regulate-cryptocurrency/>

¹⁰⁹ viz 74, p. 16

2.3.1.2 Těžba v poolu

Komplikovanější situace je těžba v poolu. Účastníci poolu poskytují svůj výpočetní výkon jednomu administrátorovi poolu, který inkasuje odměnu za vytěžené bloky a následně ji rozděljuje mezi účastníky (viz kap. 1.4.1). V takovém případě je již patrnější vazba mezi konkrétní aktivitou a úplatou a nabízí se otázka, zda se jedná o poskytování služeb nebo o pronájem výpočetního výkonu. Praxe se spíše přiklání k výkladu, že se jedná o poskytování služeb spočívajících v poskytnutí výpočetního výkonu. V takovém případě už by se mělo jednat o službu v rámci DPH a při poskytování této služby odběratelům do třetích zemí s nárokem na odpočet¹¹⁰. Tato problematika však prozatím není jednoznačně vyřešena.¹¹¹

2.3.1.3 Ručení DPH u plateb kryptoměnami

Zákon o DPH stanovuje, že „příjemce zdanitelného plnění ručí také za nezaplacenou daň z tohoto plnění, pokud je úplata za toto plnění poskytnuta zcela nebo zčásti virtuální měnou“¹¹². Definici virtuální měny přebírá ze zákona o některých opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, kam kryptoměny můžeme zařadit. Z toho vyplývá, že příjemce plnění, který za své zboží a služby přijme plnění v kryptoměnách od jiného plátce DPH, ručí za jeho povinnost odvést tuto daň.

2.3.2 Daň z příjmů

Stěžejní částí této práce je zdanění příjmů plynoucích z kryptoměn. Daně z příjmů jsou upraveny zejména zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů¹¹³, a zahrnují daň z příjmů fyzických osob („FO“) a daň z příjmů právnických osob (dále jen „PO“). Jedná se o přímé důchodové daně a příjem se daní při svém vzniku. Následující kapitola bude rozdělena na část, která se zabývá zdaněním příjmů fyzických osob a na část zabývající se zdaněním příjmů právnických osob.

¹¹⁰ § 9 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ze dne 1. dubna 2004, ve znění pozdějších předpisů

¹¹¹ viz 74, p. 17

¹¹² § 109 odst. 2, písm. d), zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ze dne 1. dubna 2004, ve znění pozdějších předpisů

¹¹³ Zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992, ve znění pozdějších předpisů, dále jen ZoDP

2.3.2.1 Daň z příjmů FO

Předmětem daně z příjmu FO jsou podle zákona o daních z příjmů¹¹⁴ příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu a ostatní příjmy.

Veškeré tyto příjmy jsou pak definovány v § 6 až § 10, přičemž § 10 týkající se ostatních příjmů je jakýsi „sběrný“ paragraf, kde jsou příjmy neuvedené v předchozích paragrafech a dochází při nich ke zvýšení majetku. Do tohoto paragrafu bude spadat majoritní část z příjmů z kryptoměn.

Následující tabulka zobrazuje příjmy dle ZoDP a komentuje, které jsou pro účely zdanění příjmů z kryptoměn relevantní.

Tabulka č. 6: Relevantní druhy příjmů dle ZoDP¹¹⁵

PARAGRAF V ZODP	NÁZEV PŘÍJMU	JSOU PŘÍJMY PRO KRYPTOMĚNY RELEVANTNÍ?	V JAKÉ SITUACI?
§ 6	Příjmy ze závislé činnosti	ANO	V případě vyplácení části mzdy kryptoměnou (daní se pouze případné zhodnocení)
§ 7	Příjmy ze samostatné činnosti	ANO	U těžby, kde je potřeba živnost
§ 8	Příjmy z kapitálového majetku	NE	_____
§ 9	Příjmy z nájmu	NE	_____
§ 10	Ostatní příjmy	ANO	Jakékoliv jiné zvýšení majetku

Dále je v podkapitole uvedeno, co vše v případě kryptoměn musí fyzické osoby zdanit, jaké jsou možnosti osvobození a jak vypočítat základ daně.

Co vše se musí zdanit?

¹¹⁴ § 3 odst. 1, ZoDP

¹¹⁵ vlastní zpracování

Kdyby této kapitole nepředcházela podkapitola s vysvětlením, co kryptoměny jsou a co rozhodně nejsou, mohl by někdo tvrdit, že se kryptoměny danit nemusí, protože zhodnocení *měn* se nemusí řešit. Tohle tvrzení však není pravdivé, kryptoměny se danit musí. A musí se danit víc, než jen převod z kryptoměn na klasickou fiat měnu¹¹⁶. Daňová povinnost se totiž vztahuje na všechny aktivity prováděné s kryptoměnami, které generují příjem¹¹⁷. Takový příjem může být peněžní, ale také nepeněžní nebo dokonce také příjem dosažený směnou¹¹⁸.

Daní se:

- směna kryptoměn na fiat,
- směna kryptoměn na jinou kryptoměnu
- pořízení zboží či služeb.

Hned u druhého bodu, směny kryptoměn na jiné kryptoměny, se naráží na aplikační problém. Nikdo si nevede průkaznou evidenci, za jaké výdaje pořídil kryptoměnu a jaké příjmy ve směně realizoval. Evidovat tyto údaje lze jen velmi obtížně, když je počet transakcí například 10 000, což je u kryptoměn zcela běžné. Kurzy kryptoměn jsou velice volatilní, dokáží se změnit několikrát v průběhu dne, jak tedy určit správný kurz? Neexistuje žádný ČNB střed pro kryptoměny. Na tuto skutečnost není legislativa připravena. Problematika směny zůstává stále nepřekoumatelná. Alespoň tedy do té doby, než vznikne nějaký softwarový nástroj, který po zadání peněženkových adres sám dopočítá základ daně nebo zákonodárce zcela osvobodí směnu kryptoměn za jinou kryptoměnu.

Na další problém se naráží i u posledního bodu, tedy pořízení zboží či služeb. Problém bude nejlépe vysvětlen na příkladu. Uživatel si nakoupí 0,001 BTC za 100 CZK. Jde do kavárny, kde si dá kávu a zákusek, výsledná cena je 100 CZK. V kavárně lze platit bitcoiny. Vzhledem k tomu, že kurz bitcoinu vzrostl během té doby, co si uživatel vychutnával kávu a zákusek, má 100 CZK hodnotu pouhých 0,0005 BTC. Uživatel tedy za stokorunovou útratu utratí pouze 0,0005 BTC a 0,0005 BTC mu zbyde, čímž

¹¹⁶ fiat měna je měna s nuceným oběhem, zákonná měna

¹¹⁷ Příjem buď spadne pod definici některého z příjmů podle § 6 až § 9, pokud ne, tak se přeje do ustanovení § 10 odst. 1 ZoDP.

¹¹⁸ § 3 odst. 2 ZoDP

na nákupu kávy a zákusku v podstatě „vydělat“. I tento zanedbatelný příjem by se měl dle zákona zdanit.

U obou posledních bodů je extrémně náročné evidovat veškeré transakce, proto by bylo vhodné (nejspíš to bude dokonce i nutné), aby se zákon změnil. Za rozumné by se dalo považovat osvobození směny kryptoměny za jinou kryptoměnu a osvobození pořízení zboží a služeb do nějakého limitu.

Osvobození příjmů

Co je a není v případě kryptoměn osvobozeno, lze zkoumat podle zákona ZoDP.

Lze uvažovat o:

- osvobození jako u cenných papírů splněním časového testu nebo výše limitu¹¹⁹,
- osvobození jako u kurzových zisků¹²⁰,
- osvobození při příležitostné činnosti do 30 000 Kč¹²¹,
- osvobození při bezúplatných příjmech (jako dědictví)¹²²,
- osvobození při darování¹²³.

Nicméně všechny tyto uvažované možnosti osvobození u kryptoměn nelze použít.

U cenných papírů je osvobozen takový příjem, který je do výše 100 000 Kč příjmu anebo po 3 letech držení. Bohužel však kryptoměny nejsou cenné papíry (viz výše), proto tohle osvobození není relevantní.

Příjem z kurzového rozdílu je osvobozený při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně, s výjimkou kurzových zisků dosažených na regulovaných evropských burzách. Tohle ustanovení se sice podobá zisku ze směny kryptoměn, bohužel však kryptoměny nejsou považovány za měnu, takže ani osvobození v případě kurzového zisku nelze použít.

V případě příležitostné činnosti, kdy je výše příjmu, nikoliv zisku, 30 000 Kč a méně, lze tento příjem osvobodit. Jenomže správa vlastního majetku není činnost, takže lze tento druh osvobození u kryptoměn aplikovat pouze v případě, že například někdo

¹¹⁹ § 4 odst. 1, písm. w) a x) ZoDP

¹²⁰ § 4 odst. 1, písm. ze) ZoDP

¹²¹ § 10 odst. 3, písm. a) ZoDP

¹²² § 4a písm. a) ZoDP

¹²³ § 10 odst. 3, písm. c) ZoDP

jednorázově někomu jinému pomůže s nákupem kryptoměn a dostane za to zaplaceno do 30 000 Kč.

Osvobozený je příjem z nabytí dědictví nebo odkazu obsahující kryptoměny. Dědictví je však samo o sobě komplikované a je zapotřebí dbát na to, aby vlastník kryptoměn zajistil pozůstalým soukromé klíče a další bezpečnostní prvky, které jsou nutné, aby fyzická osoba mohla s kryptoměnami zacházet.

Osvobozeno je také darování kryptoměn mezi příbuznými v přímé linii a některých v pobočné linii¹²⁴. Není zde stanoven limit ve výši poskytovaného daru ani v počtu obdarovaných. Jedinou podmínkou je to, aby z tohoto daru neměl dárce prospěch, kryptoměny se tedy nesmí vrátit do jeho ekonomické sféry.¹²⁵ Když obdarovaný prodá darované kryptoměny, zdaní pouze realizační rozdíl mezi obvyklou cenou v okamžiku nabytí a cenou, kterou za prodej dostane.¹²⁶ Sepsání darovací smlouvy není povinné, nicméně se může hodit pro případné dokazování správci daně. V případě darování nad 5 000 000 Kč se musí dar nahlásit příjemcem¹²⁷.

Základ daně

Určení základu daně pro *fyzickou osobu nepodnikající* se řídí kategorií ostatních příjmů v § 10 zákona o daních z příjmů.

Dílčí základ daně se spočítá jako prodejní cena – pořizovací cena. Daň bude 15 % a přičte se k celkové daňové povinnosti poplatníka. Od prodejní ceny, tedy příjmu, lze odečíst výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. V minulosti se kryptoměny nabývaly různě a může se zde tak vyskytnout počítací problém, kdy výdaje nelze spočítat. V takovém případě se žádné pořizovací náklady neodečítají, protože je důkazní břemeno na poplatníkovi a jestliže není schopen prokázat vynaložené náklady, daní pouze obdržený příjem. Další ne příliš příjemnou zprávou je fakt, že se v rámci ostatních příjmů nepřihlíží ke ztrátě. Ztráta z kryptoměn nelze uplatnit oproti jinému druhu příjmu, pouze proti příjmu z jiné kryptoměny. Ztráta také nelze přenášet

¹²⁴ Jedná se o: rodiče, děti, sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítě manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů

¹²⁵ viz 12

¹²⁶ § 10 odst. 5 ZoDP

¹²⁷ § 38v ZoDP

do dalších let. To by bylo možné pouze při vložení kryptoměn do obchodního majetku v rámci již rozběhlého podnikání.¹²⁸

Podnikatelé

Fyzické osoby podnikající jsou takové osoby, které těží kryptoměny nebo nabízejí zboží a služby, za které přijímají kryptoměny nebo směňují kryptoměny. Případně burzovní obchodníci, kteří sami zažádají o podnikatelské oprávnění, když považují své činnosti za soustavnou činnost. Nevýhodné pro podnikatele je to, že musí platit zdravotní a sociální pojištění. Samotná sazba daně z příjmů ale zůstává ve výši 15 %. Na druhou stranu výhodná pro podnikatele může být možnost odečtení výdajů spojených s podnikáním anebo uplatnění paušálních výdajů ve výši 60 % z příjmů. Výdaje spojené s podnikáním mohou být skutečné náklady, které s těžbou souvisely, například náklady na energii, pronájem prostor, internet, úroky z úvěru na pořízení kryptoměny nebo pořízení hardware. Lze odečíst také ztrátu, která se přenáší do dalších let.¹²⁹

U těžařů je potřeba zmínit, že samotné těžení je pouze získávání majetku vlastní činností a nejedná se tedy o reálný příjem. Příjem nastane až v okamžiku směny kryptoměny nebo prodeje kryptoměny. Veškeré tyto příjmy spadají pod § 7, příjmy z podnikání podle zákona o dani z příjmu.¹³⁰

U osob, které si vedou daňovou evidenci¹³¹, je základ daně roven rozdílu mezi příjmy a výdaji, které byly fyzicky uskutečněny v daném zdaňovacím období a jsou tak zaznamenány v evidenci.

2.3.2.2 Daň z příjmů PO

Předmětem daně z příjmu PO jsou v souladu se zákonem příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem¹³². Za příjmy se považují peněžní i nepeněžní

¹²⁸ viz 74, p. 9

¹²⁹ §34 ZoDP

¹³⁰ KOTALA, J., ŽALOUDEK, J a FRIDRICH M. Virtuální měny v daních. In: *Youtube* [online]. © 2018 [cit. 2019-2-22]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=9tUor_g-Kr4&t=6s

¹³¹ § 7b ZoDP

¹³² § 18 odst. 1 ZoDP

plnění¹³³, která jsou oceněná podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku, pokud zákon nestanoví jinak.

V následující podkapitole je uvedeno, co vše v případě kryptoměn musí právnické osoby zdanit, jaké jsou možnosti osvobození a jak vypočítat základ daně.

Co vše se musí zdanit?

Předmětem DPPO jsou příjmy související s kryptoměnami obdobně jako u fyzických osob, tedy příjmy plynoucí ze:

- směny kryptoměny na fiat,
- směny kryptoměny na jinou kryptoměnu,
- pořízení zboží či služeb.

U právnických osob však nejsou příjmy kategorizovány, stávají se přímo součástí tržeb a vstupují do výsledku hospodaření.

Osvobození příjmů

U právnických osob lze při osvobození příjmů uvažovat o:

- osvobození bezúplatných příjmů (např. dědictví či odkaz obsahující kryptoměny)¹³⁴,
- osvobození příjmů z členských příspěvků (u subjektů s nepovinným členstvím)¹³⁵ a
- osvobození příjmů z nájemného družstevního bytu¹³⁶.

V případě dědictví je opět zapotřebí dbát na to, aby vlastník kryptoměn zajistil pozůstalým soukromé klíče a další bezpečnostní prvky, které jsou nutné, aby právnická osoba mohla s kryptoměnami zacházet.

Příjmy z členských příspěvků jsou osvobozeny v takovém případě, že se jedná o příjmy od tzv. subjektů s nepovinným členstvím, tedy například od spolků, odborových organizací a jiných. Tyto příjmy však nesmí být pro tyto organizace daňovým výdajem.

Dalším příkladem osvobození příjmů u právnických osob je u nájemného z družstevního bytu členovi družstva.

Základ daně

¹³³ § 23 odst. 6 ZoDP

¹³⁴ § 19b ZoDP

¹³⁵ § 19 odst. 1, písm. a) ZoDP

Základ daně u právnických osob odpovídá „rozdílu, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje, a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovací období“¹³⁷. Základ daně se následně sníží o položky odčitatelné od základu daně a o položky snižující základ daně. Sazba je ve výši 19 %.

Poplatníkům, kteří vedou účetnictví¹³⁸, se základ daně rovná rozdílu mezi výnosy a náklady za dané zdaňovací období.

2.3.3 Daňový proces

Jak vyplývá z povahy kryptoměn, nejsou zcela anonymní. Transakce jsou v blockchainu veřejně zaznamenané a velmi dlouho dohledatelné. Veškeré směnárny, burzy a online peněženky budou v budoucnu muset identifikovat své klienty. Jakmile tedy dojde ke spárování identity s kryptoměnovou adresou, bude možné vysledovat zpětně veškeré provedené transakce.

V daních obecně platí tříletá prekluzivní lhůta¹³⁹, ale v případě zahájení nové daňové kontroly se tato lhůta automaticky prodlužuje o další tři roky¹⁴⁰. Navíc případné trestní řízení prolomí i prekluzivní lhůtu v daních. V současné době správce daně sice nemá dostatek prostředků, aby zjišťoval, jak kryptoměny fungují a jak mají být zdaněny. Ale například za takových šest let může být vše jinak, i technologie mohou být na takové úrovni, že bude velmi snadné zjistit spolehlivě základ daně.

V případě doměření daně, je nutné zaplatit samotnou daň, 20% penále a úrok z prodlení, který je ve výši 14% + repo sazba.¹⁴¹

Každý vlastník kryptoměn by tak měl myslet na riziko, které s sebou nese v případě neplnění daňových povinností.

¹³⁶ § 19 odst. 1, písm. c) ZoDP

¹³⁷ § 23 ZoDP

¹³⁸ podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁹ § 148 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ze dne 22. července 2009, ve znění pozdějších předpisů, dále jen DŘ

¹⁴⁰ § 148 odst. 3 DŘ

¹⁴¹ § 251 a § 252 DŘ

3 Zdanění příjmů z kryptoměn

Tato část práce se zaměřuje na primární cíl autorky, kterým bylo stanovení základního postupu pro zdanění příjmů z kryptoměn. Východiskem pro tuto část byly poznatky z teoretické části této práce.

Kapitola je rozdělena na kategorie podle druhu příjmů u fyzických osob. Doplněním všech kategorií budou modelové příklady s ukázkou vyplněného daňového přiznání.

U právnických osob příjmy z kryptoměn nejsou kategorizovány, ale stávají se součástí tržeb, a tak vstupují do výsledku hospodaření. U právnických osob tak bude stěžejní základní postup, jak zacházet s kryptoměnami ve firmě.

3.1 Jak na výpočet základu daně u FO nepodnikající

Pokud uživatel kryptoměny netěží ani je nemá ve svém obchodním majetku, jedná se pouze o správu vlastního majetku a příjmy bude zdaňovat podle § 10 ZoDP v rámci ostatních příjmů. Takto bude uživatel danit příjem ze směny kryptoměny na fiat měnu, příjem ze směny kryptoměny na jinou kryptoměnu a příjem z pořízení zboží a služeb za kryptoměnu.

Pro stanovení základu daně si uživatel od příjmů může odečíst výdaje, které jsou prokazatelně vynaložené na dosažení těchto příjmů. Důkazní břemeno je vždy na uživateli, a pokud nemá dostatečné důkazy o prokázání těchto výdajů, je jeho základem daně pouze příjem. Daň činí 15 % pro fyzické osoby. Celková daňová povinnost uživatele se může lišit v závislosti na jeho dalších příjmech a využití daňových slev či zvýhodnění. V modelových případech bude počítáno s příjmy pouze z kryptoměn a s využitím základní slevy na poplatníka.

Takovýto uživatel by neměl zapomínat také na platbu povinného zdravotního pojištění, pokud nemá jiné příjmy, které by tomuto pojištění podléhaly, nebo nespadá do kategorie osob, za které platí pojistné stát.

Vykáže-li fyzická osoba nepodnikající z kryptoměnových transakcí ztrátu, může si ji uplatnit pouze vůči příjmu z kryptoměn a to ve stejném roce. Bohužel tuto ztrátu nemůže ani přenášet do dalších let.

3.1.1 Směna kryptoměny na fiat měnu

Nejčastější odpovědí v dotazníkovém šetření této práce u respondentů vlastníci kryptoměny byla ta, že kryptoměny získávají nákupem a používají je k investici, ať už k dlouhodobé nebo ke krátkodobé. Tito uživatelé by se tak měli setkat s tímto příkladem. Směna kryptoměny za fiat měnu se daní.

Základ daně se určí jako cena, za kterou uživatel kryptoměnu prodal a od této ceny se odečte cena, za kterou kryptoměnu pořídil.

Vcelku jednoduché, nicméně je zde specifická situace, kdy uživatel nakupuje kryptoměny pravidelně. Lze předpokládat, že ceny nebudou stejné. V takovém případě si může uživatel zvolit mezi dvěma metodami výpočtu pořizovací ceny. První metoda je metoda FIFO (first in, first out) a druhá je metoda váženého aritmetického průměru. U metody FIFO uživatel nejdříve prodá tu část, kterou držel nejdéle a u metody váženého aritmetického průměru sečte veškeré nákupní ceny a podělí je celkovým množstvím.¹⁴²

3.1.1.1 Modelový příklad A: směna kryptoměn na fiat

Uživatel A v minulosti nakoupil 5 BTC za 70 000 CZK ve směnárně. Následně přikoupil další 3 BTC za 100 000 CZK. Když kurz BTC vzrostl na 150 000 CZK, rozhodl se 6 BTC prodat a zbylé 2 BTC si nechat. Poplatky za vklady, transakce a výběry byly v cenách zohledněny. Bitcoinů pořídil za koruny, které poslal ze svého bankovního účtu. Na tomto účtu lze vidět transakce se směnárnou, proto může cenu za nákup BTC použít jako výdaje prokazatelné s pořízením svých bitcoinů. Následující tabulka ukáže rozdílnost v použití metod výpočtu pořizovací ceny.

Tabulka č. 7: Stanovení pořizovací ceny¹⁴³

Použitá metoda	FIFO	Vážený aritmetický průměr
Příjem	900 000 CZK	900 000 CZK
Výpočet příjmu	6 x 150 000	6 x 150 000
Výdaj	450 000 CZK	487 500 CZK

¹⁴² viz 74, p. 10

¹⁴³ vlastní zpracování

Výpočet výdaje	$(5 \times 70\,000) + (1 \times 100\,000)$	$(5 \times 70\,000 + 3 \times 100\,000) / 8 \times 6$
Základ daně	450 000 CZK	412 500 CZK
Daň 15 %	67 500 CZK	61 875 CZK

Jak lze na příkladu vidět, výběr metody ovlivní výši základu daně. Ve zvoleném příkladu byly pořizovací náklady prvního nakoupeného BTC výrazně nižší, proto bylo z pozice daňové optimalizace vhodnější použít metodu váženého aritmetického průměru, která navýšila tyto pořizovací výdaje.

Vyplnění daňového přiznání k modelovému příkladu A

V tomto zjednodušeném případě budeme uvažovat, že uživatel A má za rok 2018 pouze příjmy z kryptoměn a uplatní pouze základní slevu na poplatníka. Pro stanovení pořizovací ceny zvolil metodu váženého aritmetického průměru, která je pro něj výhodnější.

Pro vyplnění přiznání k dani z příjmů fyzických osob (dále jen DAP) použije uživatel A interaktivní tiskopis finanční správy¹⁴⁴.

Po vyplnění osobních údajů na první straně DAP přejde uživatel A k vyplnění 2. oddílu DAP, části 2 *Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta*. Zde na řádku č. 40 vyplní dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona, k němuž je povinen vyplnit přílohu č. 2 *Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)*. V této příloze části 2. vyplní uživatel A druh příjmu podle § 10 odst. 1 zákona a z nabízených možností vybere „*F – jiné ostatní příjmy*“ a vyplní částku příjmů a výdajů.

V dalším kroku na řádku č. 64 vyplní základní slevu na poplatníka ve výši 24 840. ***Výsledná daň k zaplacení pak pro uživatele A činí 37 035 CZK.***

V interaktivním tiskopise se součtové řádky vyplňují automaticky, při ručním vyplňování DAP si musí uživatel vyplnit vše sám, proto musí dbát na to, aby měl všechny potřebné řádky vyplněny.

¹⁴⁴ Daň z příjmů fyzických osob. *Databáze aktuálních daňových tiskopisů* [online]. [cit. 2019-04-20].

Dostupné z:

https://www.financnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu?rok=2019&tiskdruh=TDFU&dan=T_WEB01

Pro kontrolu jsou zde uvedeny: ř. 40, ř. 41, ř. 41a, ř. 42, ř. 45, z přílohy 2 ve 2. části pak řádek příjmů, výdajů a jejich rozdílu, řádek s úhrnem kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů, ř. 207, 208, 209. Dále ř. 55, ř. 56, ř. 57, ř. 58, ř. 60, ř. 61, ř. 64, ř. 70, ř. 71, ř. 74, ř. 91 a v tabulce *Přílohy DAP* zadat číslo 1 jako počet listů k příloze č. 2.

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta		
36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (f. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyněti (f. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo f.36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (f. 113 přílohy č. 1 DAP)		Příloha 1
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (f. 206 přílohy č. 2 DAP)		Příloha 2
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (f. 209 přílohy č. 2 DAP)	412 500	Příloha 2
41 Úhrn řádků (f. 37 + f. 38 + f. 39 + f. 40)	412 500	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyněti (f. 41 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo f. 41)	412 500	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z f. 41a)	412 500	
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyněti (f. 31 - úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)		
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše f. 41a		Příloha §34 odst. 1
45 Základ daně po odečtení ztráty (f. 42 - f. 44)	412 500	

Obrázek č. 16: vyplněný 2. oddíl DAP uživatele A¹⁴⁵

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ¹⁾
1	2	3	4	5
1 F Jiné ostatní příjmy	900 000	487 500	412 500	
2				
3				
4				
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů	900 000	487 500	412 500	

Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu: [] - [] / [] - []

	poplatník	finanční úřad
207 Příjmy podle § 10 zákona	900 000	
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)	487 500	
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)	412 500	

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu
²⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“. Pokud je v tabulce uveden bezúplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „n“.

25 5405/P2 MFin 5405/P2 - vzor č. 14

Obrázek č. 17: vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele A¹⁴⁶

¹⁴⁵ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

¹⁴⁶ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení manželky (manžela)	Jméno	Titul	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840	
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)			
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)			
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)			
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)			
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)			
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)			
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)			
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)			
70 Úhrm slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + ř. 69b)		24 840	
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		37 035	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNÉ HOSPODÁŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení	Jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
				bez ZPT/P	se ZPT/P	bez ZPT/P	se ZPT/P	bez ZPT/P	se ZPT/P
	1		2	3		4		5	
1									
2									
3									
4									
Celkem	Příloha - další děti								
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě									
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)									
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)					37 035				

90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 74 - ř. 77 - ř. 84a - ř. 84 - ř. 85 - ř. 86 - ř. 87 - ř. 87a - ř. 87b - ř. 88 - ř. 89 - ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplaceno více		37 035

3

Obrázek č. 18: vyplněná 3. strana DAP uživatele A¹⁴⁷

Poznámka: Kdyby uživatel A nabyt kryptoměny jiným způsobem a k tomu neměl prokazatelné výdaje, žádné výdaje by si tak nemohl odečíst a základ daně by byl 900 000 CZK, výsledná daň k zaplacení by pak byla ve výši 110 160 CZK.

¹⁴⁷ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

3.1.1.2 Modelový příklad B: kryptoměny obdržené darem a jejich směna na fiat

Uživatel A daruje svému kamarádovi uživateli B své zbylé 2 BTC. Není mezi nimi příbuzenská linie, proto tento příjem od daně osvobozený není.

Nepeněžní příjem se oceňuje podle ceny obvyklé¹⁴⁸, přičemž se cenou obvyklou rozumí cena, která by byla dosažena při prodejkách stejného, popřípadě obdobného majetku, v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Problém je, že většina kryptoměn se v České republice veřejně neobchoduje. Kryptoměnové kurzy jsou navíc vysoce volatilní. Dle názoru daňových poradců a právníků bude nejlépe odrážet ekonomickou realitu ta cena, za kterou se prodávala kryptoměna v době nákupu ve směnárně nebo burze, kde nákup samotné kryptoměny proběhl.¹⁴⁹

Uživatel B si zřídil bitcoinovou adresu, kam mu kamarád poslal dne 8. 6. 2018 2 BTC. O zhruba měsíc později své bitcoiny prodal v kryptoměnové směnárně za 160 000 CZK, přičemž zaplatil poplatky ve výši 5 000 CZK.

V daňovém přiznání za rok 2018 bude muset uživatel B uvést jak příjem z bezúplatného plnění čili daru, tak převod tohoto daru na fiat měnu.

Cenu obvyklou přijatého daru určí uživatel B z ceny, za kterou se bitcoin prodával 8. 6. 2018 v kryptoměnové směnárně, ve které bitcoiny také prodal. Cena tak byla stanovena na 150 000 CZK.

Vyplnění daňového přiznání k modelovému příkladu B

K vyplnění daňového přiznání uživatel B využije taktéž interaktivní formulář DAP finanční správy.

Po vyplnění osobních údajů na první straně DAP přejde uživatel B k vyplnění 2. oddílu DAP, části 2, řádku č. 40, kde vyplní dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona, k němuž je povinen vyplnit přílohu č. 2 *Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)*. V této příloze části 2. vyplní uživatel B druh příjmu podle § 10 odst. 1 zákona a z nabízených možností vybere „G – bezúplatné příjmy“ a „F – jiné ostatní příjmy“. K bezúplatným příjmům nemá výdaje,

¹⁴⁸ § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ze dne 17. června 1997, ve znění pozdějších předpisů. ZoDP na tento zákon odkazuje v § 3 písm. a) v § 23

kteřé by si mohl odečíst, ale u jiných ostatních příjmů za výdaj dosadí poplatky za transakci ve výši 5 000 CZK.

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta		
36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyněti (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	Příloha 1
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	Příloha 2
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	615 000
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	615 000
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyněti (ř. 41 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	615 000
42	Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	615 000
43	Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyněti (ř. 31 - úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	Příloha §34 odst. 1
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	615 000

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)				
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí				
Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ²⁾
1	2	3	4	5
G Bezúplatné příjmy	300 000	0	300 000	
F Jiné ostatní příjmy	320 000	5 000	315 000	
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů	620 000	5 000	615 000	
Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu				
	poplatník	finanční úřad		
207 Příjmy podle § 10 zákona	620 000			
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)	5 000			
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)	615 000			

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu
²⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který

Obrázek č. 20: vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele B¹⁵¹

¹⁴⁹ viz 74, p. 9

¹⁵⁰ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

¹⁵¹ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	615 000	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	615 000	
57 Daň podle § 16 zákona	92 250	
4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta		
58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	92 250,00	Příloha 3
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	92 250	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	
5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění		
62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Obrázek č. 21: vyplněný 4. oddíl DAP uživatele B¹⁵²

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení manželky (manžela)	Jméno	Titul	Rodné číslo

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	24 840	
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)		
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)		
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + ř. 69b)	24 840	
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)	67 410	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNÉ HOSPODÁŘÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení	Jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZPT/P	se ZPT/P	bez ZPT/P	se ZPT/P	bez ZPT/P	se ZPT/P
1		2	3		4		5	
1								
2								
3								
4								
Celkem		Příloha - další děti						

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	67 410	

Obrázek č. 22: vyplněná 3. strana DAP uživatele B¹⁵³

¹⁵² vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

¹⁵³ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

Daň v případě uživatele B vyšla na 92 250 CZK, po odečtení základní slevy na poplatníka byla **celková daň k zaplacení ve výši 67 410 CZK**.

Stejně jako v předchozím modelovém příkladu, byly i v tomto interaktivním tiskopise vyplněny součtové řádky automaticky. Uživatel, který by DAP vyplňoval ručně, by měl tuto skutečnost pamatovat.

3.1.2 Směna kryptoměny na jinou kryptoměnu

Transakce na burze jsou zajímavým problémem. Takových transakcí totiž mohou být tisíce. Důležitá je informace z obchodních podmínek samotných burz, jakým jménem jsou obchody prováděny. Většina burz funguje tak, že kryptoměny uživatel vloží na adresu burzy a následně obchoduje. Až po čase se mu na jeho pokyn vrátí zhodnocené kryptoměny zpět. Uživatel ve skutečnosti tedy nevyměňuje žádnou věc, na jeho adrese v blockchainu není zaznamenán žádný pohyb. K reálnému zvýšení majetku tak dojde až v okamžiku, kdy si uživatel z burzy převede kryptoměny zpět do své peněženky nebo do směnárny pro převod na fiat měnu. A až v tuto chvíli dochází ke zdanění příjmů.

Poté opět nastane problém s tím, jaký kurz použít, když jej centrální banka nevypisuje. V rámci jednoho dne může kryptoměna změnit svou hodnotu několikanásobně, proto aby zvolená obvyklá cena odrážela nejlépe skutečný ekonomický příjem uživatele, měl by zvolit například tu hodnotu, která je v době obchodu na dané burze či směnárně, kde uživatel kryptoměny nakupuje.¹⁵⁴

3.1.2.1 Modelový příklad C: transakce na burze a ztráta

Uživatel nakoupil v roce 2017 v kryptoměnové směnárně 5 BTC za 80 000 CZK (celková hodnota 400 000 CZK). Vložil je na burzu, kde je směňoval za různé kryptoměny podle jejich výnosnosti a následně mu bylo připsáno na jeho účet u burzy 7 BTC. V době připsání bitcoinů byl jejich kurz na burze 55 000 CZK (Celková hodnota 385 000 CZK). V roce 2018 prodal 7 BTC za 90 000 CZK (celková hodnota 630 000 CZK).

¹⁵⁴ viz 74, p. 9

V roce 2017 má nepeněžní příjem ve chvíli, kdy mu byly další bitcoiny připsány na jeho burzovní účet. V roce 2017 tak fakticky prodělá ztrátu 15 000 CZK, daňová povinnost mu vyjde na 0 Kč. Bohužel si ale tuto ztrátu nemůže převést do dalšího roku. V roce 2018 má peněžní příjem 630 000 CZK a proti němu už bohužel ani nemá výdaje, které by si mohl uplatnit.

Vyplnění daňového přiznání k modelovému příkladu C

K vyplnění daňového přiznání uživatel C využije taktéž interaktivní formulář DAP finanční správy. V interaktivním formuláři mu budou součtové řádky vyplněny automaticky.

Po vyplnění osobních údajů na první straně DAP přejde uživatel C k vyplnění 2. oddílu DAP, části 2, řádku č. 40, kde vyplní dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona, k němuž je povinen vyplnit přílohu č. 2 *Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)*. V této příloze části 2. vyplní uživatel C druh příjmu podle § 10 odst. 1 zákona a z nabízených možností vybere „*F – jiné ostatní příjmy*“. Nemá výdaje, které by si mohl uplatnit, ani si nemůže uplatnit ztrátu z minulého roku, proto jeho základ daně bude celých 630 000 CZK.

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta		
36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř.36)	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	Příloha 1
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	Příloha 2
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	630 000
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	630 000
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	630 000
42	Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	630 000
43	Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vynětí (ř. 31 - úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	Příloha §34 odst. 1
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	630 000

Obrázek č. 23: vyplněný 2. oddíl DAP uživatele C¹⁵⁵

¹⁵⁵ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona		Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ¹⁾
1		2	3	4	5
1	F Jiné ostatní příjmy	630 000	0	630 000	
2					
3					
4					
Úhm kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů		630 000		630 000	

Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu: - / -

	poplatník	finanční úřad
207 Příjmy podle § 10 zákona	630 000	
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)		
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)	630 000	

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu
²⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“. Pokud je v tabulce uveden bezúplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „n“.

25 5405/P2 MFin 5405/P2 - vzor č. 14

Obrázek č. 24: vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele C¹⁵⁶

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	94 500,00	Příloha 3
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	94 500	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus	0	
do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	69 660	

Obrázek č. 25: vyplněná daňová povinnost v DAP uživatele C¹⁵⁷

Po odečtení základní slevy na poplatníka činí **výsledná daň k zaplacení 69 660 CZK**. Uživatel C skutečně vydal na bitcoiny 400 000 CZK, které zaplatil za jejich pořízení a následně ještě 69 660 CZK za daň. Skutečně za bitcoiny dostal 630 000 CZK, takže jeho skutečný čistý příjem čítá pouhých 160 340 CZK.

¹⁵⁶ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

¹⁵⁷ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

Pozn.: V případě, že by se směna kryptoměn danit nemusela, byl by jeho základ daně $630\,000 - 400\,000 = 230\,000$ CZK. Po odečtení základní slevy na poplatníka by jeho daň k zaplacení byla v přijatelnější výši 9 660 CZK a jeho skutečný čistý příjem ve výši 220 340 CZK.

Na příkladu lze vidět neopodstatněnost zdaňování směny kryptoměn za jiné kryptoměny. Zákonodárce by v tomhle ohledu měl být trpělivý a tuto směnu od daně osvobodit, neboť ke zdanění nakonec stejně dojde a to ve chvíli, kdy si za kryptoměny uživatel bude chtít něco pořídit nebo je směnit na skutečné peníze. Navíc je praxe často taková, že uživatelé tuto směnu skutečně nezdaňují.

3.1.3 Pořízení zboží a služeb

Za kryptoměny lze pořídit také zboží a služby. Ať už se jedná o koupi kávy nebo auta, případný zisk podléhá dani. Ocenění příjmu je jednodušší, než v případě ocenění kryptoměn za kryptoměny, protože se zdanitelný příjem rovná hodnotě pořízeného majetku. Ocenění výdajů pak záleží na způsobu nabytí kryptoměn.

I v tomto případě by se měl zákonodárce zamyslet, zda je opravdu nezbytné, aby uživatel platil daň z nákupu kávy a měl by zvážit osvobození příjmů plynoucích z pořízení zboží a služeb do nějakého limitu.

3.1.3.1 Modelový příklad D: pořízení automobilu a kávy

Pro příklad byla zvolena koupě automobilu z toho důvodu, že se jedná o větší částku, než při nákupu kávy či zákusku a zdanění příjmů je již více relevantní. Navíc již bylo několik případů, kdy se za bitcoin dala pořídit luxusní auta jako například Rolls-Royce. Pro ukázkou je však v příkladu také uvedeno, jak by i takové zdanění kávy probíhalo.

Uživatel D v minulosti nakoupil 2 BTC za 50 000 CZK. O dva roky později obliba bitcoinu natolik vzrostla, že prodejce aut nabízel auto zn. Škoda Octavia za 2 BTC, jeho ekvivalent v českých korunách byl 410 000 CZK. Uživatel D neváhal a auto za bitcoiny si koupil. Když si šel auto vyzvednout, koupil si ještě přes online směnárnu 0,001 BTC za 100 CZK a šel si dát do kavárny kávu, kde mohl platit bitcoiny a káva stála přesně 0,001 BTC nebo v korunách 110 CZK.

Jeho daňová povinnost je následující.

Vyplnění daňového přiznání k modelovému příkladu D

K vyplnění daňového přiznání uživatel D využije taktěž interaktivní formulář DAP finanční správy, který mu automaticky vyplní součtové řádky.

Po vyplnění osobních údajů na první straně DAP přejde uživatel D k vyplnění 2. oddílu DAP, části 2, řádku č. 40, kde vyplní dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona, k němuž je povinen vyplnit přílohu č. 2 *Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)*. V této příloze části 2. vyplní uživatel D druh příjmu podle § 10 odst. 1 zákona a z nabízených možností vybere „F – jiné ostatní příjmy“. Hodnotu příjmu dá ve výši 410 000 CZK a hodnotu výdaje 50 000 CZK. Na druhý řádek použije stejnou možnost „F – jiné ostatní příjmy“ pro příjem ze zaplacení kávy. Ve skutečnosti by k tomuto stejnému druhu příjmu mohl použít jen jeden řádek, pro lepší přehlednost je to zde uvedeno na samostatných řádcích.

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód(ů)
1	2	3	4	5
F Jiné ostatní příjmy	410 000	50 000	360 000	
F Jiné ostatní příjmy	110	100	10	
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů	410 110	50 100	360 010	

Obrázek č. 26: Vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele D¹⁵⁸

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	360 010	
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	360 000	
57 Daň podle § 16 zákona	54 000	
4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta		
58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	54 000,00	Příloha 3
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	54 000	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

Obrázek č. 27: Vyplněný základ daně a daň v DAP uživatele D¹⁵⁹

70	Úhm slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 62 + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 66 + f. 67 + f. 68 + f. 69 + f. 69a + f.69b)	24 840		
71	Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (f. 60 – f. 70)	29 160		

Obrázek č. 28: Vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele D¹⁶⁰

Vzhledem k desetikorunovému základu daně z pořízení kávy se tento příjem stejně na základu daně neprojeví, neboť se základ daně snižuje na celé stokoruny dolů. **Výsledná daňová povinnost** uživatele D po uplatnění základní slevy na poplatníka činí **29 160 CZK**.

3.2 Jak na výpočet základu daně u FO podnikajících

Fyzické osoby mají sazbu daně 15 %, ať už se jedná o fyzické osoby nepodnikající či podnikající. V případě nepodnikajících fyzických osob byly příjmy z kryptoměn zdaňovány pouze v rámci ostatních příjmů dle § 10 ZoDP, u fyzických osob podnikajících budou příjmy zařazeny do příjmů ze samostatné činnosti podle § 7.

Podnikatelé na rozdíl od nepodnikatelů musí platit sociální a zdravotní pojištění, čímž se jejich efektivní sazba daně, tedy to, kolik skutečně odvedou státu, zvýší. Výhodou pro podnikatele je ale možnost uplatňování ztráty z minulých let a případné využití výdajového paušálu.

3.2.1 Těžba

Jestliže uživatel, v tomto případě tzv. těžař, kryptoměny získá těžbou, bere se to pro účely zdanění stejně jako při získávání věcí vlastní činností. Proto se nejedná o příjem, dokud jen těží a nabývá kryptoměny. O zdanitelný příjem se bude jednat až ve chvíli, kdy natěžené kryptoměny prodá, smění za jinou kryptoměnu nebo za ně pořídí zboží či služby.

Stanovení hodnoty příjmů bude stejné jako v případě fyzické osoby nepodnikající, v případě stanovení výdajů si těžař může uplatnit veškeré výdaje, které sloužily k zajištění příjmů, jako například výdaje za energii, pořizovací cenu těžebních přístrojů

¹⁵⁸ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

¹⁵⁹ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

¹⁶⁰ vlastní zpracování v interaktivním formuláři DAP

a podobně. V případě, že by jeho výdaje byly těžko dokazatelné či příliš nízké, může uplatnit výdajový paušál ve výši 60 %.

3.2.1.1 Modelový příklad E: těžba

Uživatel E vytěžil 10 BTC a po čase se rozhodl 5 BTC prodat za 80 000 CZK. Příjem je ve výši 400 000 CZK. Výdajové doklady by činily 50 000 CZK, proto se rozhodne využít paušál 60 %, díky kterému budou výdaje ve výši 240 000 CZK.

Vyplnění daňového přiznání k modelovému příkladu E

Uživatel E bude danit příjem pouze z 5 prodaných BTC, tedy příjem ve výši 400 000 CZK. Tentokrát k vyplnění daňového přiznání využije uživatel E aplikaci finanční správy EPO, která taktéž sama vyplní součtové řádky.

Nejdříve bude vyplňovat řádek 37 s názvem *dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona*. Tento řádek ho rovnou navede na vyplnění přílohy č. 1, kde vyplní příjmy ve výši 400 000, výdaje ve výši 240 000 a zaškrtně možnost, že uplatňuje výdaje procentem z příjmů. Dílčí základ daně tak bude ve výši 160 000 CZK.

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta		
36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	160 000
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	160 000
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	160 000
42	Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	160 000
43	Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vynětí (ř. 31 – úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	
44	Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	160 000

Obrázek č. 28: Vyplněný 2. oddíl DAP uživatele E¹⁶¹

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci¹⁾ Vedu účetnictví¹⁾ Uplatňuji výdaje procentem z příjmů¹⁾

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	400 000	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	240 000	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	160 000	

Obrázek č. 29: Příloha č. 1 DAP uživatele E¹⁶²

¹⁶¹ vlastní zpracování v aplikaci EPO

¹⁶² vlastní zpracování v aplikaci EPO

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech
 Roční úhrn čistého obratu: Uplatněné odpisy celkem: Z toho odpisy nemovitých věcí:

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti	Sazba výdajů % z příjmu	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
OSTATNÍ ČINNOSTI V OBLASTI INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ	60	400 000	240 000	
Název další činnosti				
Celkem		400 000	240 000	

25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 14

Obrázek č. 30: Doplňující údaje v příloze č. 1 DAP uživatele E¹⁶³

70	Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + 69b)	24 840	
71	Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)	0	

Obrázek č. 31: Daňová povinnost uživatele E¹⁶⁴

V příloze č. 1 vyplní uživatel E doplňující údaje o druhu své činnosti. Těžba kryptoměn spadá pod „*Ostatní činnosti v oblasti informačních technologií*“ a sazba výdajů % z příjmů je ve výši 60. Limitem pro tuto sazbu je částka 600 000 CZK, což uživatel E splňuje. Nicméně se výdajový paušál nemusí vyplatit všem.

Daň po uplatnění základní slevy na poplatníka je ve výši 0 CZK.

Uživatel E však musí myslet také na povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění. Zisk uživatele E je $400\,000 - 240\,000 = 160\,000$. Vyměřovací základ pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění je 50 %, tedy 80 000. Zdravotní pojištění je ve výši 13,5 %, tedy 10 800 CZK a sociální pojištění je ve výši 29,2 %, tedy 23 360 CZK. Na dani z příjmů tedy uživatel E nemusel státu odvést nic, ale na povinných odvodech zdravotního a sociálního pojištění zaplatil za rok 2018 dohromady částku ve výši 34 160 CZK.

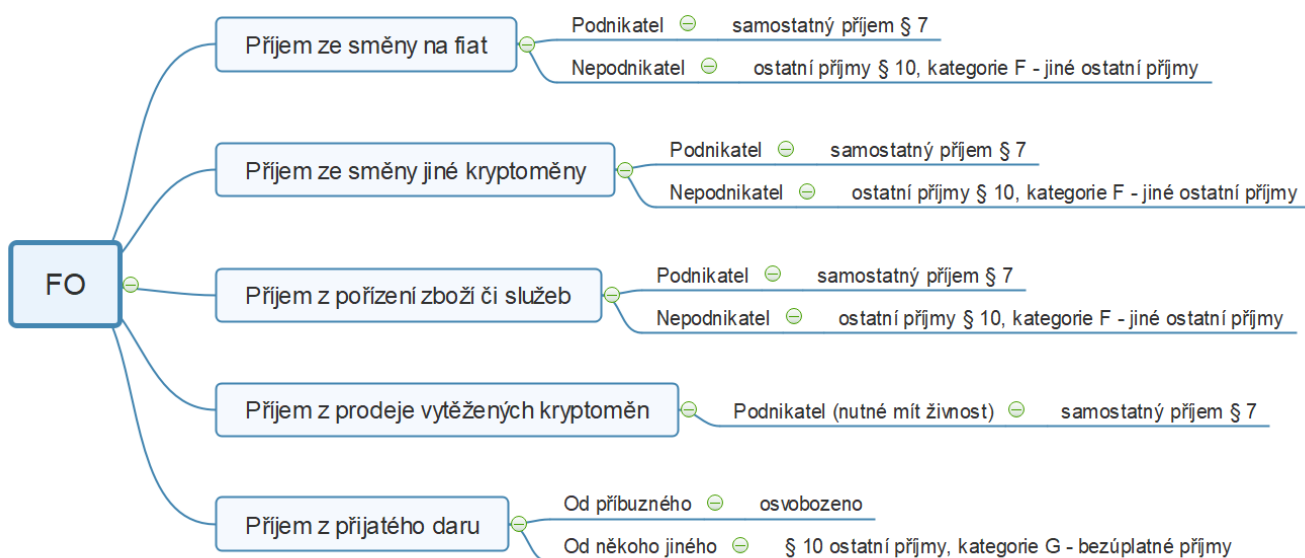
¹⁶³ vlastní zpracování v aplikaci EPO

¹⁶⁴ vlastní zpracování v aplikaci EPO

3.3 Základní postup pro zdanění kryptoměn pro FO

Základní postup pro zdanění kryptoměn fyzických osob zobrazuje následující schéma, které je také jakýmsi shrnutím modelových příkladů. Schéma zobrazuje ty situace, ve kterých má fyzická osoba příjem z aktivit spojených s kryptoměnami a kde bude takový příjem v daňovém přiznání zahrnut. Dle uvedeného schématu by mělo být všem uživatelům již jasné, co vše se považuje za zdanitelný příjem. Tento příjem je po té podroben dani ve výši 15 %.

Problémem stále zůstává stanovení cen kryptoměn. Zatím se k tomuto problému nevyjádřilo ani Ministerstvo financí, proto daňoví poradci radí, aby uživatelé zvolili takový způsob stanovení ceny kryptoměn, který si zvládnou obhájit před správcem daně. Jako příklad doporučují průměr kurzu ze tří až pěti světových burz a jeho následné převedení dle kurzu vyhlášeného ČNB na koruny.



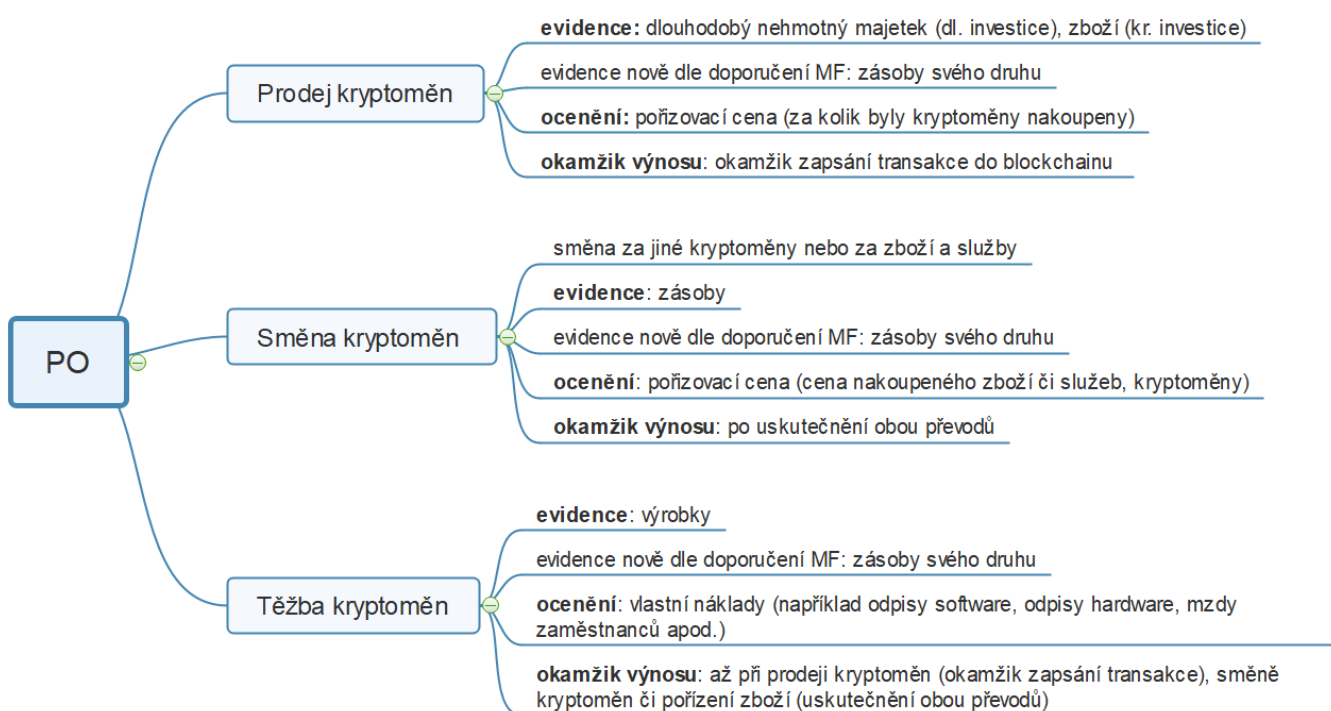
Obrázek č. 32: Základní postup FO pro zdanění příjmů z kryptoměn¹⁶⁵

¹⁶⁵ vlastní zpracování v programu MindMaster

3.4 Základní postup, jak zacházet s kryptoměnami ve firmě

Příjmy z kryptoměn podléhají dani z příjmů také u právnických osob. V jejich případě se však příjmy nekategorizují, ale pouze se zahrnou do celkových výnosů firmy. Z rozdílu mezi výnosy a náklady firmy se stanoví daň z příjmů, která činí pro právnické osoby 19 %. Pro zdanění kryptoměn u právnických osob je klíčové určení zařazení kryptoměn do majetku firmy a způsob jejich ocenění. Následující schéma proto shrnuje tyto účetní aspekty kryptoměn.

Dle uvedeného schématu by mělo být pro účetní a daňové poradce ve firmách jasnější, jak s kryptoměnami pracovat. Ministerstvo financí doporučuje účtovat o kryptoměnách jako o zásobách svého druhu, ve schématu však autorka uvádí i další možnosti, které byly obvyklé před vydáním tohoto doporučení.



Obrázek č. 33: Základní postup PO, jak zacházet s kryptoměnami ve firmě¹⁶⁶

¹⁶⁶ vlastní zpracování v programu MindMaster

3.5 Zdanění příjmů z kryptoměn *de lege ferenda*

Celá tato práce poukazuje na existenci deficitu relevantní právní úpravy, která se jen velmi pozvolna přizpůsobuje existující praxi. Cílem této závěrečné kapitoly bude vyjádření představ o právu „*de lege ferenda*“, tedy v doslovném překladu „*dle práva, jaké by mělo být*“.

Kryptoměny na trhu existují přes deset let, přesto se v české legislativě dočkaly pouze úpravy základní definice virtuálních měn, která je obsažena v zákoně o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a řešení dílčího problému ručení za daň DPH podle zákona o DPH. Na vše ostatní jsou přebírána obecná ustanovení, což způsobuje mnohdy sporné otázky a značnou právní nejistotu.

Nejprve je potřeba určit, kdo by měl vytvářet nad kryptoměnami dohled a zda je vůbec nějaký dohled nutný. Nejvýznamnější instituce, která by v dohledu nad kryptoměnami mohla hrát roli, je bezesporu Česká národní banka. V současné době kryptoměny nepodléhají dohledu ČNB ani nepotřebují její povolení. Tehdejší viceguvernér Mojmír Hampl považuje regulaci kryptoměn za kontraproduktivní, proto se zřejmě ze strany ČNB ani nedá očekávat větší pozornost kryptoměnám. Zde by se Česká republika mohla inspirovat jednou evropskou zemí, která je známá pro svou přívětivost ke kryptoměnám, tedy Maltou. Malta vytvořila nové zákony týkající se kryptoměn a založila taktéž Maltský úřad pro digitální inovace, který se zabývá kryptoměnami a technologií blockchain. Dle názoru autorky by i Česká republika měla zvážit založení nového úřadu na Ministerstvu financí s odborníky, kteří by se věnovali této problematice s cílem plnit standardy boje proti praní špinavých peněz, přičemž by neomezovali technologickou inovaci v tomto rozvíjejícím se odvětví. Autorka této práce zastává názor, že regulace kryptoměn, která přinese do právního řádu přehlednost, srozumitelnost a jistotu, je pro Českou republiku (ale i ostatní země) žádoucí.

Co je nutné z hlediska zdanění příjmů u kryptoměn řešit, je následující:

- stanovení ceny kryptoměn,
- zdanění příjmů ze směny kryptoměn za jinou kryptoměnu,
- zdanění příjmů z pořízení zboží či služby za kryptoměnu.

Hlavní problém nastane při ocenění kryptoměn například při vložení kryptoměn do majetku firmy nebo při počítání příjmů či výdajů za kryptoměny u fyzických osob pro účely daňového priznání. Jelikož se jedná o nehmotnou věc, měla by být oceněna cenou obvyklou. Ale jak bylo již v předchozích kapitolách zmíněno, takové stanovení ceny bývá velmi obtížné. Výbor či úřad, který by se kryptoměnami v České republice zabýval, by mohl stanovit jednotný postup pro ocenění kryptoměn nebo požádat také ČNB o zapojení do této problematiky tak, že by stejně jako pro cizí měny, stanovila ČNB kurz pro kryptoměny, alespoň pro bitcoin. I když by to pro mnohé nemuselo být výhodné z toho důvodu, že kryptoměny dokáží změnit svou hodnotu i několikrát během jediného dne, obecně by došlo k velkému zjednodušení stanovení cen kryptoměn.

Další problém z hlediska daně z příjmů nastává při směně kryptoměn za jiné kryptoměny. Kryptoměny jsou definovány jako věci, proto podléhají dani. Movité věci hmotné jsou od daně osvobozeny. Kdyby osvobozeny nebyly, musel by každý, kdo by například směnil s někým hrušku za jablko, danit příjem z této výměnné transakce. Bylo by to jistě velmi náročné na evidenci, na určování ceny jablek a hrušek a zejména na prokázání, že k takové transakci došlo. Směna kryptoměn za jiné kryptoměny se tomuto výměnnému obchodu podobá, evidovat veškeré transakce je velmi těžké a stanovení cen je dokonce ještě obtížnější, navíc finanční správa v současné době ani nemá technologické prostředky, kterými by mohla transakce dohledat a přezkoumat tak tisíce transakcí. Bohužel kryptoměny jsou movité věci nehmotné, proto u nich k osvobození příjmů nedochází. Nad tím by se však čeští zákonodárci měli zamyslet, zda směnu kryptoměn za jiné kryptoměny neosvobodit. Pro všechny zúčastněné by to bylo jednodušší. Stát by o své příjmy ve skutečnosti nepřišel, neboť by realizace příjmů jednou stejně nastala a to v případě, když by si uživatel převedl kryptoměny na fiat měnu anebo za ně koupil zboží či služby.

Posledním zmiňovaným problémem je zdanění příjmů z pořízení zboží či služeb za kryptoměny. Jak již bylo v předchozích kapitolách taktéž zmíněno, tak dani podléhá také nepeněžní příjem. Dle zákona tedy musí dojít ke zdanění i v případě drobných nákupů. Ke skutečnému zdanění příjmů ve výši do 100 Kč však stejně nedojde, neboť je základ daně počítán na celé stokoruny dolů. Evidenci každého drobného nákupu za kryptoměny považuje autorka práce za zbytečnou a stejně jako někteří daňoví

poradci by doporučila taktéž osvobození příjmů do určité výše, například příjmu ve výši do 10 000 Kč a jeho ekvivalentu v eurech.

Tohle jsou jen základní problémy nedostatečné aktuální právní úpravy. Často dochází k jejímu obcházení, ať už úmyslně či nevědomky. Právní úprava této problematiky je nezbytná. Nicméně až čas ukáže, jak moc jsou s tímto názorem ztotožněni také zákonodárci.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo vytvořit metodickou příručku pro řešení problematiky zdanění příjmů plynoucích z kryptoměnových transakcí. Druhotným cílem byl rozbor a vyhodnocení daňového a právního prostředí v České republice pro oblast kryptoměn. Práce také dokázala seznámit čtenáře, kteří zatím neměli o kryptoměnách hlubší povědomí, se základy kryptoměn, podstatou jejich fungování a možnostmi, k čemu je lze používat.

V první části, která byla zaměřena na základy kryptoměn, byly vysvětleny základní povahové vlastnosti kryptoměn, technologie blockchain a byla zde popsána nejznámější kryptoměna Bitcoin. V této části byl také uveden průzkum veřejného mínění obyvatel České republiky, z něhož vyplynulo, že majoritní většina dotazovaných se již s kryptoměnami setkala. Většina z dotazovaných také věděla, k čemu lze kryptoměny použít a jak je lze získat, i když si respondenti mnohdy nebyli jisti některými možnostmi. Z průzkumu také vyplynulo, že by pár respondentů při zdanění příjmů plynoucích z kryptoměn ocenilo pomoc.

Druhá část byla zaměřena na analýzu daňového a právního prostředí. Byly zde zodpovězeny otázky, co jsou kryptoměny dle zákona, jak jsou kryptoměny regulovány v České republice, jestli je zapotřebí mít pro činnost s kryptoměnami živnost a jak jsou kryptoměny regulovány ve světě. Ukázalo se, že světové velmoci se snaží regulovat kryptoměny s cílem zamezit daňovým únikům, financování terorismu a praní špinavých peněz. Společně chtějí státy vytvořit rámec pro oblast regulace kryptoměn, což je pochopitelné vzhledem k nadnárodní povaze kryptoměn. Regulace tohoto decentralizovaného sektoru bude jistě problematická, nicméně dle názoru autorky bude žádoucí a to především z dlouhodobého hlediska. Analýza dále pokračovala a práce se zabývala detailně daňovými specifiky. V rámci této analýzy bylo zjištěno, jak se u kryptoměn řeší problematika DPH, jaké transakce s kryptoměnami podléhají dani z příjmů a zda je možné nějaké osvobození. Na daňovou problematiku bylo nahlíženo jak z pohledu fyzických osob, tak z pohledu osob právnických.

Poslední část práce se věnovala primárnímu cíli autorky, tedy stanovení základu daně a následného zdanění příjmů z kryptoměnových transakcí. U fyzických osob byly příjmy kategorizovány a doplněny o 5 modelových příkladů s ukázkami vyplněných

daňových přiznání. U právnických osob byl uveden základní postup, jak s kryptoměnami ve firmě zacházet. Závěr poslední části se věnoval úvahám zdanění kryptoměn „*de lege ferenda*“.

Na tomto místě je také vhodné upozornit na skutečnost, že vzhledem k dynamickému rozvoji tohoto sektoru mohou být výsledky této práce brzy neaktuální. Především oblast přístupu ke kryptoměnám a oblast zdanění by se v budoucnu měla změnit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MATUSZYŃSKI, Dariusz. Co je to kryptoměna a jak funguje. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/co-je-kryptomena/>

FRANCO, Pedro. *Understanding Bitcoin: Cryptography, Engineering, and Economics*. 1. ed. Chichester: Wiley, 2014, ISBN: 9781119019169

BUSNISKE, Chris and Jack TATAR. *Cryptoassets. The Innovative Investor's Guide to Bitcoin and Beyond*. 1. ed. McGraw-Hill Education, 2017. ISBN: 978-1-26-002668-9

NAKAMOTO, Satoshi. *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System* [online]. © 2008. Dostupné z: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>

COLLINS, M. The Big Bank Bailout. In: *Forbes* [online]. © 2017 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/mikecollins/2015/07/14/the-big-bank-bailout/#428f6a592d83>

Kryptoměny. In: *peníze.cz* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/kryptomeny>

All Cryptocurrencies. In: *Coinmarketcap* [online]. [cit. 7. 1. 2019]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/all/views/all/>

HANYCH, M. *Zdanění kryptoměn* [přednáška]. Brno: Bitcoin meetup, 24. 1. 2018

SASSEN, Gerard. Kolik bitcoinů je navždy ztraceno? Podle Chainalysis může jít o 1,7 až 3,7 milionů BTC. In: *Bitcoinblog.cz* [online]. © 2017 [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: <https://bitcoinblog.cz/kolik-bitcoinu-je-navzdy-ztraceno-podle-chainalysis-muze-jit-o-1-7-az-3-7-milionu-btc/>

Block Size And Transactions Per Second. In: *BitcoinPLUS.org* [online]. © 2018 [cit. 2019-01-03]. Dostupné z:

<https://www.bitcoinplus.org/blog/block-size-and-transactions-second>

Bitcoin deserves the right symbol. *B is for Bitcoin* [online]. [cit. 2018-12-12]. Dostupné z: <https://bitcoinsymbol.org/>

FILLNER, K. *Jak na bitcoin* [online]. 2017 [cit. 2018-11-10]. Dostupné z:

<https://btctip.cz/wp-content/uploads/2018/05/jak-na-bitcoin-karel-fillner-aktualizace.pdf>

80 procent všech Bitcoinů už je vytěženo. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2018-10-2]. Dostupné z:

<https://kryptomagazin.cz/80-procent-vsech-bitcoinu-uz-vytezeno/>

Number of Bitcoins in circulation worldwide from 1st quarter 2011 to 3rd quarter 2018 (in millions). In: *Statista* [online]. © 2018 [cit. 2018-10-1]. Dostupné z:

<https://www.statista.com/statistics/247280/number-of-bitcoins-in-circulation/>

STROUKAL, Dominik a Jan SKALICKÝ. *Bitcoin peníze budoucnosti*. 1. vyd. Praha: Ludwig von Mises Institut CZ&SK, 2015. ISBN: 978-80-87733-26-4

Co je to bitcoin? Jak si bitcoin co nejjednodušeji představit? In: *BitcoMAT* [online]. [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://bitcomat.com/bitcoin/>

Bitcoin, vše, co chcete vědět. In: *Alza.cz* [online]. © 2018 [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/bitcoin#prubeh-bitcoin-transakce>

FIORILLO, Steve. Bitcoin History: Timeline, Origins and Founder. In: *TheStreet.com* [online]. © 2018 [cit. 2019-3-1]. Dostupné z:

<https://www.thestreet.com/investing/bitcoin/bitcoin-history-14686578>

Bitcoin kurz, graf, kde koupit BTC, těžba, cena, vývoj hodnoty, kalkulačka, nákup. In: *Investplus* [online]. [cit. 2019-4-12]. Dostupné z:

<https://investplus.cz/kurzy/aktualni-kurz-bitcoin-online-graf-kde-koupit-tezba-kryptome-ny-cena-hodnota/>

HUBÍK, J. *Jak funguje blockchain?* [přednáška]. Praha: Paralelní Polis, Bitcoin Meetup, 19. 6. 2018

All Cryptocurrencies. In: *Coinmarketcap* [online]. [2019-1-8]. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/all/views/all/>

Litecoin (vše, co jste chtěli vědět). In: *Alza.cz* [online]. © 2018 [cit. 2019-1-22]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/litecoin#aktualni-kurz-cena>

Dogecoin [online]. [cit. 2019-2-11]. Dostupné z: <https://dogecoin.com/>

KOLLARČÍK, M. Bitcoin Cash – nejčastější dotazy. In: *CryptoSvět* [online], 2017 [cit. 2019-2-1]. Dostupné z: <https://cryptosvet.cz/bitcoin-cash-nejcastejsi-dotazy/>

Bitcoin SV vs. Bitcoin Cash – Boj pokračuje. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-1-20]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/bitcoin-sv-vs-bitcoin-cash-boj-pokracuje/>

Bitcoin Cash. In: *Wikipedia* [online]. [cit. 2019-1-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Bitcoin_cash.

CANT, J. Roger Ver's nightmare: Bitcoin Cash-spinoff Bitcoin SV can hit \$1 million. In: *Chepicap* [online], 2018 [cit. 2019-1-23]. Dostupné z: <https://www.chepicap.com/en/news/5532/roger-ver-s-nightmare-bitcoin-cash-spinoff-bitcoin-sv-can-hit-1-million.html>

FRANKENFIELD, J. Initial Coin Offering. In: *Investopedia* [online], 2018 [cit. 2019-3-16]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/i/initial-coin-offering-ico.asp>

Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ze dne 21. dubna 2006, ve znění pozdějších předpisů

Urbaczka, P. Jak vyplácet mzdu v bitcoinech. *In: Bitperia stories* [online]. © 2018 [cit 2019-3-3]. Dostupné z:
<https://medium.com/bitperia-stories/n%C3%A1vod-jak-vypl%C3%A1cet-mzdu-v-bitcoinech-3fc086a2e200>

Zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ze dne 11. října 2017, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník (nový), ze dne 3. února 2012, ve znění pozdějších předpisů

WOLF, K. Náš postoj ke kryptoměnám? Nepomáhat, nechránit, neškodit, nevodit za ruku. *In: lupa.cz* [online]. © 2017 [cit. 2018-11-2]. Dostupné z:
https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2017/cl_17_1712_21_hampl_lupa.html

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ze dne 5. června 2008, ve znění pozdějších předpisů

Metodický pokyn č. 2 Finančního analytického útvaru Ministerstva financí ze dne 16. září 2013 určený povinným osobám O přístupu povinných osob k digitálním měnám

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ze dne 2. října 1991, ve znění pozdějších předpisů

HANYCH, M. et al. *Zdanění kryptoměn*. Brno: Simple Tax: 2018. ISBN 978-80-87934-07-4

Příloha č. 4 k zákonu č. 455/1991 Sb.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ze dne 12. prosince 1991, ve znění pozdějších předpisů

Sdělení Ministerstva financí k účtování a vykazování digitálních měn. Ministerstvo financí. 15. 5. 2018. Dostupné z:

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/aktuality-a-metodicka-podpora/2018/sdeleni-ministerstva-financiu-k-uctovani-31864>

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ze dne 6. listopadu 2002, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 112/2016 Sb., o elektronické evidenci tržeb, ze dne 16. března 2016, ve znění pozdějších předpisů

Generální finanční ředitelství. Evidence tržeb: Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb. In: *etrzby* [online]. © 2016 [cit. 2019-3-17]. Dostupné z:

http://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Methodika-k-evidenci-trzeb_v1.0.pdf

BAJPAI, P. Countries where Bitcoin is legal & illegal. In: *Investopedia* [online]. © 2019 [cit. 2019-2-22]. Dostupné z:

<https://www.investopedia.com/articles/forex/041515/countries-where-bitcoin-legal-illegal.asp>

MURRAY, Sarah. The World of Cryptocurrencies. In: *Medium* [online]. © 2018 [cit. 2019-2-20]. Dostupné z:

<https://medium.com/@baanx/the-world-of-cryptocurrencies-3d174c03d360>

MAREK P. Přehled regulací kryptoměn ve světě – část druhá. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-02-02]. Dostupné z:

<https://kryptomagazin.cz/prehled-regulaci-kryptomen-ve-svete-cast-druha/>

Cryptocurrency regulations in Japan [online]. *ComplyAdvantage.com*, © 2019 [cit. 2019-2-20]. Dostupné z:
<https://complyadvantage.com/knowledgebase/crypto-regulations/cryptocurrency-regulations-japan/>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32015L0849>

Rozsudek soudního dvora EU ze dne 22. října 2015, věc C-264/14 *Hedqvist*. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A62014CJ0264>

Stanovisko Evropské centrální banky ze dne 12. října 2016 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849. In: *Úřední věstník Evropské unie*, C 459/3. Dostupné také z:
https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/celex_52016ab0049_cs_txt.pdf

VLČEK, F. Burzy a DPH – rozsudek Soudního dvora EU ve věci Hedqvist. In: *Cofola 2018*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta. ISBN 978-80-210-9006-4

Budoucnost kryptoměn podle G20. In: *Kryptomagazín* [online]. © 2018 [cit. 2019-01-01]. Dostupné z: <https://kryptomagazin.cz/co-je-kryptomena/>

Regulation of Cryptocurrency Around the World. *Library of Congress* [online]. © 2019 [cit. 2019-2-10]. Dostupné z:
<https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php#eu%20members>

Different Approaches to Cryptocurrency Regulation. In: *Avatrade* [online]. © 2018 [cit. 2019-2-2]. Dostupné z:
<https://www.avatrade.com/blog/cryptocurrencies/cryptocurrency-regulation>

Malta Becomes The First Country To Regulate Cryptocurrency. In: *Aberdeen* [online].

© 2018 [cit 2019-3-26]. Dostupné z:

<https://www.aberdeen.com/techpro-essentials/malta-becomes-the-first-country-to-regulate-cryptocurrency/>

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ze dne 1. dubna 2004, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992, ve znění pozdějších předpisů

KOTALA, J., ŽALOUDEK, J a FRIDRICH M. Virtuální měny v daních. In: *Youtube* [online]. © 2018 [cit. 2019-2-22]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=9tUor_g-Kr4&t=6s

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ze dne 22. července 2009, ve znění pozdějších předpisů

Daň z příjmů fyzických osob. *Databáze aktuálních daňových tiskopisů* [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z:

https://www.financnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu?rok=2019&tiskdruh=TDFU&dan=T_WEB01

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ze dne 17. června 1997, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMLD – směrnice o boji proti praní špinavých peněz

BCH – bitcoin cash

BSV – bitcoin satoshi version

BTC – bitcoin

CZK – česká koruna

č. – číslo

ČNB – Česká národní banka

ČR – Česká republika

DAP – daňové přiznání

dApps – decentralizovaná aplikace

DOGE – dogecoin

DPH – daň z přidané hodnoty

DŘ – daňový řád

EET – elektronická evidence tržeb

em. – emiráty

EPO – elektronická podání pro finanční správu

EU – Evropská unie

EUR – euro

FIFO – metoda pro výpočet pořizovacích nákladů (first in, first out)

FO – fyzická osoba

HODL – dlouhodobá držba kryptoměn (hold on for dear life)

ICO – initial coin offering

IPO – initial public offering

kap. – kapitola

Kč – koruna česká

LTC – litecoin

MB – MegaByte

NOZ – nový občanský zákoník

odst. – odstavec

PO – právnická osoba

QR kód – prostředek pro automatizovaný sběr dat

rep. – republika

resp. – respektive

ř. – řádek

Sb. – Sbírka zákonů

USD – americký dolar

ZoDP – zákon o daních z příjmů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: logo bitcoinu.....	12
Obrázek č. 2: Vývoj ceny BTC vyjádřený v CZK	16
Obrázek č. 3: logo litecoin.....	19
Obrázek č. 4: logo dogecoin	19
Obrázek č. 5: logo Bitcoin Cash a Bitcoin SV	20
Obrázek č. 6: Vlastníte nějaké kryptoměny?	25
Obrázek č. 7: Kolik je vám let?	25
Obrázek č. 8: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?.....	26
Obrázek č. 9: Zvažujete pořízení kryptoměn?	26
Obrázek č. 10: Jak lze získat kryptoměny?	27
Obrázek č. 11: K čemu lze kryptoměny použít?	27
Obrázek č. 12: Ocenil (a) byste pomoc se zdaněním příjmů z kryptoměn?	28
Obrázek č. 13: Jak získáváte kryptoměny?	28
Obrázek č. 14: K čemu kryptoměny používáte?.....	29
Obrázek č. 15: Pomáhal vám někdo se zdaněním příjmů z kryptoměn?.....	29
Obrázek č. 16: vyplněný 2. oddíl DAP uživatele A	56
Obrázek č. 17: vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele A.....	56
Obrázek č. 18: vyplněná 3. strana DAP uživatele A	57
Obrázek č. 19: vyplněný 2. oddíl DAP uživatele B.....	59
Obrázek č. 20: vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele B.....	59
Obrázek č. 21: vyplněný 4. oddíl DAP uživatele B.....	60
Obrázek č. 22: vyplněná 3. strana DAP uživatele B	60

Obrázek č. 23: vyplněný 2. oddíl DAP uživatele C.....	62
Obrázek č. 24: vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele C.....	63
Obrázek č. 25: vyplněná daňová povinnost v DAP uživatele C.....	63
Obrázek č. 26: Vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele D.....	65
Obrázek č. 27: Vyplněný základ daně a daň v DAP uživatele D.....	65
Obrázek č. 28: Vyplněná příloha č. 2 DAP uživatele D.....	66
Obrázek č. 28: Vyplněný 2. oddíl DAP uživatele E.....	68
Obrázek č. 29: Příloha č. 1 DAP uživatele E.....	68
Obrázek č. 30: Doplnující údaje v příloze č. 1 DAP uživatele E.....	69
Obrázek č. 31: Daňová povinnost uživatele E.....	69
Obrázek č. 32: Základní postup FO pro zdanění příjmů z kryptoměn.....	70
Obrázek č. 33: Základní postup PO, jak zacházet s kryptoměnami ve firmě.....	71

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Rozdělení kryptoaktiv.....	9
Tabulka č. 2: Hodnoty těžby za období.....	13
Tabulka č. 3: Jak zacházet s kryptoměny dle českého práva?.....	35
Tabulka č. 4: Regulační rámec pro kryptoměny a jejich právní postavení ve světě	41
Tabulka č. 5: Terminologie kryptoměn ve vybraných státech světa	42
Tabulka č. 6: Relevantní druhy příjmů dle ZoDP	46
Tabulka č. 7: Stanovení pořizovací ceny.....	54

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Dohoda o poskytování naturální mzdy

DOHODA O POSKYTOVÁNÍ NATURÁLNÍ MZDY

dle § 119 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „ZP“)

(dále jen „Dohoda“)

Firma Vymyšlená, s.r.o.

IČO: 111 22 333

se sídlem: Vymyšlená ulice 22, Praha 1, 110 00

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu Praha, oddíl B, vložka 1234

(dále jen „Zaměstnavatel“)

a

Adam Novák

nar.: 1. 1. 1980

trvale bytem: Nikde 12, Praha 1, 110 00

(dále jen „Zaměstnanec“)

(Zaměstnavatel a Zaměstnanec dále společně také „Smluvní strany“),

níže uvedeného roku, měsíce a dne uzavřeli následující Dohodu:

1. ÚČEL DOHODY

1.1 Účelem Dohody je upravit podmínky, za kterých bude Zaměstnavatel vyplácet Zaměstnanci část stanovené mzdy v podobě naturální mzdy ve formě bitcoinů.

2. PRACOVNÍ POMĚR A MZDA

2.1 Zaměstnanec vykonává pro Zaměstnavatele práci na základě pracovní smlouvy ze dne 1. 1. 2018.

2.2 Pracovní smlouvou byla hrubá měsíční mzda Zaměstnance za vykonanou práci stanovena ve výši 30 000,- Kč (dále jen „Mzda“).

3. NATURÁLNÍ MZDA

¹⁶⁷ viz 54

3.1 Smluvní strany se dohodly, že část Mzdy v peněžní hodnotě 10 000,- Kč bude Zaměstnanci vyplácena v podobě naturální mzdy (dále jen „**Naturální mzda**“) dle podmínek stanovených v Dohodě.

Zbývající část Mzdy bude vyplácena nadále dle podmínek uvedených ve mzdovém výměru, tj. bezhotovostním převodem na příslušný bankovní účet.

3.2 Naturální mzda bude vyplácena ve formě kryptoměny Bitcoin (dále jen „**BTC**“).

Pro vyloučení všech pochybností Smluvní strany uvádějí, že BTC je jednotkou užívanou v rámci otevřeného a decentralizovaného internetového peer to peer systému Bitcoin, který byl uveden v roce 2009 jako open-source software. Za BTC se pro účely Dohody považuje hodnota převáděná v rámci nejdelšího blockchainu validního dle pravidel stanovených softwarem Bitcoin Core (<https://bitcoin.org/en/bitcoin-core/>, <https://github.com/bitcoin/bitcoin>), a to ve verzi aktuální ke dni provedení příslušné Transakce.

3.3 Naturální mzda za daný kalendářní měsíc bude Zaměstnanci poskytována nejpozději do 15. dne následujícího kalendářního měsíce.

4. VÝPOČET NATURÁLNÍ MZDY

4.1 Počet BTC vyplacených Zaměstnanci bude stanoven za použití následujících pravidel:

4.1.1. Pro stanovení kurzu BTC/USD je použita hodnota uvedená na webových stránkách <https://coinmarketcap.com>, a to v sekci „*Bitcoin (BTC)*“, záložka „*Historical Data*“, sloupec „*Close*“ (dále jen „**Kurz BTC-USD**“).

4.1.2. Na webových stránkách ČNB (www.cnb.cz), sekce „*Finanční trhy*“ / „*Devizový trh*“ / „*Kurzy devizového trhu*“, jsou uvedeny historické a aktuální kurzy CZK za 1 USD (dále jen „**Kurz USD-CZK**“).

4.1.3. S ohledem na uvedené je vzorec pro výpočet použitého kurzu BTC/CZK (dále jen „**Kurz BTC-CZK**“) následující:

$$\text{Kurz BTC-CZK} = \text{Kurz BTC-USD} * \text{Kurz USD-CZK}$$

4.2 Počet BTC poskytnutých jako Naturální mzda bude stanoven dle kurzových hodnot **platných ke konci posledního dne kalendářního měsíce**, za který Zaměstnanci náleží Mzda, a to dle následujícího vzorce:

$$Počet\ BTC = 10\ 000 / Kurz\ BTC-CZK$$

4.3 Nebudou-li z jakýchkoliv důvodů dostupné uvedené kurzy BTC na webových stránkách <https://coinmarketcap.com>, mohou být příslušné kurzy k danému dni zjištěny z historických kurzových hodnot USD/BTC nebo EUR/BTC na některé z významných evropských nebo světových kryptoměnových burz.

5. BTC ADRESA ZAMĚSTNANCE

5.1 Převody BTC probíhají v Bitcoinové síti prostřednictvím transakcí (dále jen „**Transakce**“). Každá Transakce spočívá v zápisu nových informací do Bitcoin blockchainu, a to zejména přiřazení převáděného počtu BTC k jiné bitcoinové adrese (dále jen „**Adresa**“).

Adresy odpovídají tzv. veřejným klíčům a jsou vygenerovány bitcoinovými peněženkami (dále jen „**Peněženky**“). Peněženky jsou obvykle software, který umožňuje přístup a správu tzv. privátních klíčů, jejichž znalost je nezbytná pro jakékoliv nakládání s BTC.

5.2 Naturální mzdu ve formě BTC Zaměstnavatel zasílá na Adresu Zaměstnance vygenerovanou jeho vlastní Peněženkou. Zaměstnanec předem písemně sdělí Zaměstnavateli jeho Adresu, na kterou si přeje BTC zasílat, a to vyplněním přílohy č. 1 Dohody.

5.3 Zaměstnanec je oprávněn sdělenou Adresu kdykoliv změnit, a to písemným oznámením Zaměstnavateli.

6. OKAMŽIK ŘÁDNÉHO POSKYTNUTÍ NATURÁLNÍ MZDY

6.1 Transakce vznikají okamžikem jejich podepsání (za pomoci privátního klíče v rámci Peněženky) a následně jsou prostřednictvím internetu vyslány do Bitcoinové sítě.

Transakce se stávají součástí Bitcoin blockchainu okamžikem zařazení do některého z tzv. bloků vytěžených tzv. těžaři. K zařazení Transakce do bloku se obvykle vyžaduje poskytnutí poplatku, jehož výše se mění v závislosti na tržních podmínkách.

6.2 Naturální mzda se považuje za řádně poskytnutou v okamžiku, kdy se předmětná Transakce stala součástí některého z bloků v Bitcoin blockchainu a následně získala celkem 6 potvrzení (tedy na uvedený blok navazuje dalších 5 bloků s dalšími Transakcemi).

6.3 Náklady na poplatky za provedení Transakcí nese Zaměstnavatel.

6.4 Zaměstnavatel neodpovídá za případnou ztrátu BTC zaslaných na Adresu Zaměstnance, nad kterou Zaměstnanec nemá kontrolu, na Zaměstnancem nesprávně uvedenou Adresu, případně na adresu, která je adresou jiné kryptoměny, než je BTC.

7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

7.1 Dohoda nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu Smluvními stranami.

7.2 Dohoda je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž obdrží každá ze Smluvních stran po jedné.

7.3 Smluvní strany prohlašují, že si Dohodu přečetly, že s jejím obsahem bez výhrad souhlasí a na důkaz toho připojují pod její text své vlastnoruční podpisy.

Přílohy: 1 – sdělení o Bitcoinové Adrese zaměstnance

Zaměstnavatel:

Zaměstnanec:

V Praze, dne 20. 4. 2019

V Praze, dne 20. 4. 2019

Firma Vymyšlená, s.r.o.

Adam Novák

PŘÍLOHA Č. 1 – BITCOINOVÁ ADRESA ZAMĚSTNANCE

Zaměstnanec tímto sděluje Zaměstnavateli svou Adresu, na kterou si v souladu s Dohodou přeje zasílat Naturální odměnu ve formě BTC.

Bitcoinová adresa:

1CtXfQpZ3w2oG3zmcBqwwoceVzsH4DPNC

QR kód:



Zaměstnanec si je vědom, že uvedení nesprávné Adresy (tj. Bitcoinové adresy, ke které nemá přístup, resp. od které nedrží odpovídající privátní klíče), nebo adresy jiného typu kryptoměny může vést k nevratné ztrátě zaslaných BTC.

V Praze, dne 20. 4. 2019

Adam Novák